

SEJA TAJNIŠTVA SINDIKALNE FEDERACIJE CGIL, CISL IN UIL

Izvršni odbor federacije bo odločal o zahtevah za izboljšanje plač Predsednik Confindustrie o «nevarnosti» povišanja draginjske doklade

ZA DOLOČITEV OSNOVNE CENE TESTENIN

Pogajanja na ministrstvu za industrijo so trajala pozno v noč

Medtem pa se je zvedelo, da so sodniki v Rimu začeli preiskave pri nekaterih industrijskih testenin. Preiskave so na osnovi pritožbe nekega državljanca, da določene vrste testenin ne odgovarjajo zakonskim predpisom, se pravi, da jih industriji ne izdelujejo iz moke trde pšenice, temveč iz moke mehke pšenice, kar pomeni očitno goljufijo potrošnikov. Sodniki so že povabili na zagovor deset industrijevc.

Visok prebitek plačilne bilance v mesecu juliju

milijard 500 milijonov. Izboljšanje plačilne bilance v juliju prispejujejo predvsem dotoku tuje valute tujih turistov in omejitvam, ki so jih uvedli za potovanja Italijanov v tujino. Poleg tega je začela učinkovati tudi stroga kreditna in denarna politika, ki jo je uvedla Banca d'Italia. V tej zvezi je treba upoštevati tudi obvezni polož 50 odstotkov vrednosti uvoženega blaga, kar je povzročilo, da so mnogi tuji izvozniki odobrili italijanskim uvoznikom plačevanje blaga na obroke. Poleg tega je delo vplivalo na izboljšanje plačilne bilance v juliju tudi ustalev in v nekaterih primerih znižanje cen surovin.

Napet položaj na Cipru

Sindikati morajo storiti vse, da ne bo prišlo do novih razkolov in

Minister Matteotti sprejel veleposlanika SFRJ v Rimu

RIM, 4. — Veleposlanik Jugoslavije v Rimu Miša Pavičević je obiskal danes italijanskega ministra za zunanjo trgovino Mattea Matteottija, s katerim je v daljšem razgovoru izmenjal misli o stanju in vprašanih blagovne izmenjave. Minister Matteotti bo obiskal zagrebški veleposlem in se udeležil italijanskega dne na veleposlemu.

in se udeležil italijanskega dne na velesejmu.

PO ZASLIŠANJU MISOVSKEGA TAJNIKA ALMIRANTEJA

Odločilni premiki v preiskavi o atentatu na vlak «Italicus»?

Bolonjski sodnik baje izdal vrsto novih zapornih nalogov - Neprepričljiv Almirantejev zagovor - Čudni odnosi med MSI in «superpričo» Sgrojem

BOLOGNA. 4. — Preiskava o fašističnem atentatu na vlak Rim - Brenner je morda stopila v odločilno fazo. To je vsaj vti, da če je mogoče zabeležiti v bolonjskih sodnih krogih po povratku državnega pravdnika Lo Cigna iz Rima. Kot je znano, je bolonjski sodnik včeraj zaslišal misovskega prvaka Almiranteja in njegovega pajdaša Coviellija ter nekatere druge osebe, ki so vpleten v tako imenovano »afero Sgròs. Kmalu po povratku v Bologno pa je dr. Lo Cigno sklical sestanek svojih najzobjih sodelavcev, ki sta se ga udeležila tudi vodja protiterorističnih centrov Lucija in Emilie Romagne. Sestanek se je zaključil ob 21. uri zvečer. Uradnih vesti sicer ni, kaže pa, da naj bi ob zaključku sestanka izdali štiri ali pet zapornih namigov proti osebam, ki stanujejo v Rimu. Pozno zvečer iz Rima potrjujejo, da so v teku hišne preiskave v stanovanjih petih oseb, kate-

h odnosov o Nemčijo



rih imenoma pa niso sporočili. Vsaka-
rno obstaja prepričanje, da bo v
prihodnjih urah prišlo do važnih
razpletov.

Misovskij kolovodja Almirante je
medtem sklical tiskovno konferen-
co, potem ko je moral včeraj tri
ure in pol odgovarjati na vprašanja
sodnika Lo Cigna o svojih osebnih
odnosih in o odnosih svoje stranke
s »superpripričo« Sgrojem. Almirante
ni sicer med tiskovno konferenco
povedal nič novega, ampak je samo
potrdil izjave, ki jih je dal že v
preteklosti in po katerih, naj bi
»afera Sgrò« ne pomenila poskusa
preumerniranja preiskave v zgrešeno
smer, ampak le »sodelovanje« s pre-
iskovalci. Predvsem pa se je Almi-
rante trudil, da bi dokazal, da ni
»afera Sgrò« povzročila nobenih po-
plemk v njegovi stranki, v kateri
naj bi vladalo največje soglasje.
Številni italijanski časopisi so namre-
č v preteklih dneh pisali, da bi
si Almirante s svojim »spodrslja-
jem« utegnil napraviti tajniško
mesto.

Druga Almi pntejeva skrb pa je bila, da je podčrtal dejstvo, da ni v aferi s "superpričo" ukrepal sam, ampak da je sproti obveščal stranko tajništvo, ki da je odobrilo vse njegove pobude. Misovski tajnik pa je bil nekoliko v težavah, ko je moral priznati, da je sam sporočil Sgroju tajno telefonsko številko svojega osebnega urada. Dejal je, da je to storil, ker je bil odvetnik Basile, ki je vzdrževal stik

ke med MSI in «superprico», na počitnicah v Salsomaggiuru, in da je hotel dati Sgroju možnosti, da se obrne na stranko, ko bi to potreboval. Sicer pa je Almirante dodal, da se Sgrò ni nikoli poslužil omenjene telefonske številke.

njene teniske turnirje. Almirante, tudi Alkanal, da bi
 MSI dopolnila Sgrojcu en milijon lire, po drugi strani pa je izrazil soli-
 darizem s odvetočnikoma Basilejem in Sebastianelljem, ki da sta »po
 krivem« v zaporu. Končno je Almirante ponovil tudi znano tve-
 kateri naj bi notranje ministrstvo in policija ne storili lastne dolž-
 nosti, ker nista preprečili atentata
 na vlak. Isti tve je nato ponovil
 tudi bivši monarhist in sedaj pred-
 sednik MSI Covelli, ki je tudi na-
 ravnost histerično napadel notran-
 njeja ministra Tananija. Vse to
 kratkim po vrsti, kar je bilo izjavljeno, da
 nasilje prilaga samo z desnice. Ta-
 odgovorneje, za »cenena anglo-
 fašista« in celo za »provokatorje«.
 Samo nekaj ur po Almirantejevi
 tiskovni konferenci pa so prišle na
 dan nekatere okoliščine, ki spravl-
 jajo v novo luč odnose med MSI
 in »supergruč« Sgrojem. Zvedelo
 se je namreč, da je še Almiran-
 tejevaja tajništva Franco Massimo-
 brio (tudi njega je večera) zaslisl
 sodbnik Lu Cigno) naročil voditelju
 neke športne organizacije, MSI ne
 priznava, da je »supergruč« Sgroje. To
 je priznal sam voditelj, omenjena
 organizacija, Franco Angelino Rossi, ki je
 sicer nastopal v Rimu kot »telesni
 straža« misovskega poslanca Ca-
 sidano, protagonista vrste provo-
 kacij na rimski univerzi, Angelino
 Rossi je navedel, da je naročil

ZASEDANJE KMETIJSKIH ORGANIZACIJ EGS V PARIZU

Težav kmetov ni mogoče reševati s podražitvijo kmetijskih pridelkov



Pogovor med nekaterimi voditelji kmečkih sindikatov, ki so se sestali v Parizu in razpravljali o kmetijski krizi v gospodarski skornosti

PARIZ, 4. — Največje kmečke organizacije evropske deaverice so se danes sestale v Parizu in razpravljale o veliki krizi, ki je zajela kmetijstvo Evropske gospodarske skupnosti. Sindikati ezelen Evropske zahtevajo podražitve kmetijskih pridelkov s 1. oktobrom za 8 odstotkov, medtem ko so ministri za kmetijstvo EGS včeraj v Bruslju odložili razpravo na 17. september o podražitvi pridelkov za 4 odstotke.

V Parizu so se sindikalne organizacije kmetov EGS dogovorile, da priredijo 16. septembra v vseh državah skupnosti demonstracije z zahtevo po povišanju cen kmetijskih pridelkov. Danes popoldne je sindikaliste sprejel francoski minister za kmetijstvo, ki predseduje ministrskemu svetu gospodarske skupnosti.

Zahtevajo po podražiti, ki so podpirani predvsem Franciji, kotovo državo, naletela na odobrnavni ostalih držav, ki menijo, da bi jo močno vplivalo na povijanje življenjskih stroškov delavskih množic. Zato bi bilo treba, po mnenju mnogih, pomagati kmetom, da dobijo cenene kredite za nakup strojev, da se jim dajo umetna gnojila po znižanih cenah itd. Tega menjena je tudi Italija, ki se zavezuje, da bo pomagala (in tudi vplačala) kmetom v drugih državah (in tudi v naši), ki so se udeležila nastanka v Parizu. Kmečka zveza menja, da je za sedanjí resen položaj kmetijstva kriva predvsem politika cen kmetijskih pridelkov, ki so jo vodili v gospodarski skupnosti v zadnjih letih. So to politiko niso v najmanjši meri uspeli odpraviti v kmetijstvu, v čem menih državni

Kmeti, ki so v posameznih državah, zato je Kmečka zveza proti podražiti pridelkov, ki ne bi ničesar rešila, temveč bi se bolj zaostрила inflacija in pomagala pri poslabšanju splošnega gospodarskega položaja. Zato Kmečka zveza predlaga, da bi se morala italijanska delegacija v Bruslju odločno zavzeti za strogo nadzorstvo nad cenami kmetijskih strojev, gnojil in semen in za spremembo odnosa do kmetov, ki jim je treba zagotoviti spodbudne dohodke. V tej zvezi je treba poskrbeti za ugodnosti pri najemanju posoil

DANES

Tajništvo sindikalne federacije je na današnji seji razpravljalo o gospodarskem položaju v državi, o naraščajoči dragini in o pobudah, ki jih bo treba sprejeti, da se izboljša položaj delavcev. Sklenilo je sklicati sejo izvršnega odbora za 23. in 24. septembra, na kateri bodo sklepali o načrtu sindikalnih bojov v prihodnjih mesecih. O gospodarskem položaju in o odnosih s sindikati govori tudi predsednik Confindustrie Agnelli, ki ga »skrbí« predvsem zahteva sindikatov po povišanju točke draginske dobljivosti.

Kmečke organizacije Evropske gospodarske skupnosti so se sešale v Parizu in sklenile zahtevati podražitev kmetijskih pridelkov s 1. oktobrom za 8 odstotkov. O tem vprašanju se ukvarjajo tudi kmetijski ministri skupnosti, ki so že začeli razpravljati o predlogu o podražitvi pridelkov za 4 odstotke. Italijanska Kmečka zveza pa meni, da ni mogoče reševati težav kmetijskega gospodarske skupnosti s podražitvami; temveč je treba kmetom pomagati pri nakupovanju strojev, gnojil in drugega orodja. Podražitev pridelkov bi samo še bolj zaostriła inflacijo, ki že itak pesti skoraj vse zahodne države.

Prejšnjo noč je močno neurje
pustošilo po Furlaniji na pod-
ročju, ki gre od Fagagnane pr-
vi Vidmu do Čedadu. Kot jaja de-
belna zrna toča so oklestila polja
in vinograde in povzročila o-
gromno gmotno škodo, ki jo po
pričetkih petih dni senjajo na okrog štir-
ti milijarde litr. Šivih veter, ki je
pihal s severa, je v 9 km na uro
na hribu razkralj marsikatero hro-
v in izril drevesa ter nosil o-
koliševje. Promet je bil
spričo tega večer u prekinjen na
vseh cestah v okolici Vidma. De-
želni odbornik za kmetijsko Tri-
pani in predsednik odbora Co-
melli sta zagotovila hitre postop-
ke za izplačilo odškodnine pri-
zadetim kmetom.

Delegacija portugalske vlade je večerj odpotovala v Lusako na drugi krog pogajanj s predstavniki mozambiških osvobodilnega gibanja FRELIMO. Sedanja pogajanja bodo zgolj formalnega značaja, saj bodo v bistvu le formulirali temeljni dogovori, ki je bil dosežen na tajnih pogajanjih v zambskiji prestolnici in ki predvideva ustanovitve začasne vlade pod vodstvom FRELIMA. Ta vlada bo imela nalogo pripraviati državo na neodvisnost, ki bo proglašena že v prvih mesecih prihodnjega leta.

Rekonstrukcija železniške nesreče na zagrebški postaji

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 4. — Zdravstveno stanje potnikov, poskodovanih u katastrofalni železniški nesreći na zagrebački postaji, je po vestih iz zagrebačkih bolnišnica zadovoljivo. Med 28 poskodovanimi, ki so šli na zdravljenje v zagrebački bolnišnicah, je stanje samo enega šele vedno kritično. Medtem so strokovnjaki za sodno medicino in kriminalistiko identificirali še 9 žrtvi nesreče. Do sedaj je strokovnjaki, kom uspejo identificirati skupno 3 smrtno ponesrečenih, vsi so jugoslovani, večina iz Srbije.

Na progi Zagreb - Segete - Šibenik se je danes popoldne pričela nova konstrukcija železnice, ki bo povezovala tri največja slovenska pristanišča, ki se je pripetila v petek. Na železniki postaji v Zagrebu. Kompozicija devetih vagonov, ki so jih prepeljali iz ZRN in imajo popolnoma iste tehnične karakteristike, kot vagoni, v katerih je, po dan sedaj ugotovljenih podatkih, izločena večina radioaktivne kontaminacije. Vse vagoni so namenjeni prevozu komoliva ponorečnega vlakla, ki ga bodo uporabljali strokovnjaki, zaposleni v zavodu za varnost in nadziranje prometne uprave, javnega tozilstva in železniškega transportnega podjetja, zastopniki raznih ustanov iz Zagreba, Ljubljane, Beograda in drugih mest ter skupina novinarjev. Namen rekonstrukcije je ugotoviti, ali je v mehanizirane lokomotive predvsem v mehanizirane zaviranja in vagonov.

Sklepno delo rekonstrukcije bo
nocoj na kraju nesreče. Dosedanja
tehnična preverjanja so pokazala,
da vsi mehanizmi lokomotive delu-
jejo brezhibno, to predvsem velja
za mehanizem zaviranja.

Kardeli y SZ

MOSKVA, 4. — Član predsedstva CK Zveze komunistov Jugoslavije in predsedstva SPJZ Edvard Kardelj je v Moskvi na kratko srečal biskupa v Sovjetski zvezi, je večera popoldne v akademiji znanosti Sovjetske zveze v Moskvi imel daljši razgovor s skupino sovjetskih znanstvenikov s področja družbenih ved in z zastopniki znanstvenih ustanov, ki se pečajo z preučevanjem svetovne ekonomike, mednarodnih odnosov, socialističnega sistema, sociologije države in drugih področij. Po razgovoru je Edvard Kardelj odpotoval z letalom na obisk nekaterim članom Sovjetske zveze, med drugim na obisk v Moskvi. Bratski in nekatera industrijska središča v azijskem delu Sovjetske zveze.

Sestanek zastopnikov neuvrščenih v Beogradu

BEOGRAD, 4. — V Beogradu bo
 9. do 13. septembra sastanak
 zastopnikov nevršinskih držav, ki
 so po sklepu ministrskega sestan-
 ka koordinacijskega odbora nevr-
 šinskih marca 1974 v Alžiru zadol-
 ženi za koordinacijo in za spodbu-
 janje izvajanja programa akcije
 za gospodarsko sodelovanje nevr-
 šinskih držav. Ta program zajema
 medsebojno sodelovanje nevršinskih
 držav na področju trgovine in
 prometa, znanosti, izmenjave teh-
 nologije, tehničnih del, tehnične
 pomoči in finančno monetarni sode-
 lovanje v borbi za nadaljnji gospo-
 darski razvoj. Sestanka se bomo u-
 deležili zastopniki Alžirije, Indije,
 Egipta, Indonezije, Gvajane in Ju-
 goslavije.

BEOGRAD, 4. — Tajnik izvršne komisije predsedstva CK Zveze komunistov Jugoslavije Stane Dolanc je sprejeli studijsko delegaciju burmske partije socialistične programa in se s člani delegacije razgovarjali o vprašanjih skupnega interesa za nadaljnji razvoj odnosov med obema partijama in država. Burmska delegacija je danes sprejeli tudi tajnika zveze sindikatov Jugoslavije Dragoslava Mišića. Nocoj je burmska studijska delegacija obiskala vezno konferenco Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije ter se je v razgovoru s tajnikom Marjanom Rožičem in drugimi funkcionarji seznanila z delovanjem družbeno-političnih organizacij Jugoslavije.

Umrli je komunistični poslanec Gullo

COSENZA, 4. — Tukaj je umrl
znan italijanski antifasist in ko-
munistični voditelj v Južni Italiji
Fausto Gullo. Gullo, ki se je rodil
v Catanzaru leta 1887, je bil od-
vornik. V mladih letih je bil član
socialistične stranke, nakar je 1921.
leta pristopil v KPI. Leta 1925 so
ga aretirali in konfirrali. Pokojni
Gullo je ves čas bil član partije
in je nato leta 1942 organiziral osvobodilno bojno v pokrajini Cosenza.
Tako je po vojni je bil večkrat
minister najprej za kmetijstvo, po-
nato za pravosodje. V svojem po-
litičnem boju se je Gullo udeležil
največjih bojev za pravice kmetov
na jugu. Do leta 1972 je bil vse-
skozi izvoljen za poslanca. Zaradi
starosti se je pred dvema letoma u-
maknil iz aktivnega političnega živ-
ljenja.

VAŽNI SKLEPI DEŽELNEGA ODBORA PSI

Socialisti zahtevajo preverjanje
deželnega sporazuma leve sredine

Za deželnega tajnika tudi z glasovi levičarske struje potrjen Tringale - Negativna ocena petletnega deželnega finančnega načrta in napoved ostrih delavskih bojev

Pokrajinski odbor socialistične stranke je v tork zasedal v Vidmu pozno v noč in je sklenil prijeti politično programsko preverjanje sedanega odbora leve sredine v deželi. Potrdil je sedanega tajnika Tringaleja in člana izvršnega odbora. Za to predlog se je razširila vodstvena večina, saj se je ustvarila širša koalicija, v kateri so predstavniki avtonomistične struje, (Nenni) riscosse socialiste (De Martino) in levice (Lombardi), medtem ko presenča (Mancini) ni glasovala za resolucije in druge sklepe vodstva.

V uradnem poročilu je najprej rečeno, da je seja bila nadaljevanje seje od 10. avgusta in da so na njej poudarili takrat soglasno spre-

mačrt. Treba je upoštevati politično ozračje, ki obstaja v državi, na deželni in na pokrajinski ravneh. Zaradi tega tudi obstaja tesna povezava med posledicami in vzroki splošnega položaja in preverjanji, ki ne morejo zajeti samo večletnega načrta izdatkov, temveč vsa številna vprašanja in to v prav gotovo ne preveč ugodnem političnem položaju v deželi. Razprava o petletnem načrtu je prav gotovo važen moment političnih odnosov, ni pa edini in je treba kompleksno oceniti odnose med PSI in KD, oziroma med PSI in večino v celoti ter med PSI in KPI.

Tringale je nadaljeval, da so se v zadnjem času množile težave pri vodenju leve sredine in da to teh težav ne prihaja samo v okviru deželnega odbora, temveč odražajo različne poglede KD in PSI na važna vprašanja, ki obstajajo znotraj vodenja oblasti KD, ki argantno zahteva vso oblast. Zaradi tega je deželni odbor že na zadnji seji sklenil, da je treba izvesti preverjanje, da se o vprašanih razpravljajo na politični ravni in da ne bo več prevladalo enostavno sklepanje v okviru odbora.

Zaradi tega je tudi treba razpravljati o petletnem finančnem načrtu med strankami, ker deželni odbor ni pooblaščen o tem politično odločati. Odbor lahko poda tehnično in finančno oceno, politično pa samo po predhodnem posvetovanju in odobritvi strank.

Zaostritev gospodarske krize in zmanjšanje kreditov je privedlo do zaostritve sistema, ki ga je ustvarila KD, po katerem naj bi se obravnavali gospodarski načrti kot običajno upravno vprašanje. V resnici pa se na deželni ravni ne ničesar sklepajo in se vse ustavi, kadar gre za odločitve razrednega značaja in kadar je treba odločiti, kdo bo nosil bremena.

Deželni tajnik je nato nadaljeval, da je treba temu težavnemu političnemu stanju na deželni ravni dodati tudi resne krize, do katerih je prišlo v krajevnih uravnavah. V Gorici je leva sredina v krizi in PSI je v ostri opoziciji do KD in PSDI. V tržaški pokrajini je občina v latentni krizi in je levostransko upravo že zadelo upravna kap. V pordenski pokrajini je prav tako prišlo do krize. To so znaki krize, ki je nesprejemljiva za socialistično stranko in deželni odbor mora nujno uskladiti deželni položaj s krajevnimi, saj bo drugače prišlo do notranjih težav. V tej zvezi je deželni tajnik tudi predlagal, naj prične PSI skupaj s sindikati in KPI množične akcije, ki naj se nanašajo na konkretna vprašanja in ki naj poudarjajo vrednost avtonomističnega PSI. Ni mogoče zamažati dejstva, da bodo socialisti skupaj z delavci morali v jeseni biti trde boje, saj je gospodarski položaj vedno slabši. V tem okviru pa bo KD avtomatično težila, da se ohrani sedanji gospodarski sistem in upravno gledanje na v bistvu politična vprašanja. Prvi znaki takega stanja so bili že očitni na zadnjih zasedanjih deželnega sveta pred poticnimi, ki je bila KD očitno v težavah tudi zaradi svojih zadnjih volilnih porazov.

Po oceni političnega in gospodarskega položaja je deželni tajnik Tringale pozval deželni odbor, da se ustvari enotno vodstvo stranke in da se premostijo nepotrebne ter škodljive delitve, kar bo še zlasti važno zaradi velikih nalog, ki čakajo stranko v jeseni.

Vendar do popolne enotnosti ni prišlo, ker je najvidnejši predstavnik struje «presenča» De Carli bil mnenja, da je petletni finančni načrt dežele sicer res pomemben, vendar ne v taki meri, da bi bilo treba pričeti razpravo o njem znotraj politične značilnosti, ki označujejo ta

ga zaostritev ni dosegla takšne stopnje, da bi bilo treba prvotni osnutek zavreči. Poleg tega je bila njegova ocena tudi drugačna glede notranjih odnosov v stranki in razdelitev mest v predvidenem ožjem deželnem vodstvu. Vendar pa se je razširila dosedanja koalicija, saj so za resolucijo takrat glasovali tudi predstavniki levice.

Zdravstveni urad tržaške občine je v razdobju od 26. avgusta do 1. septembra ugotovil na področju občine naslednje primere nalezljivih obolenj: škrlatinka 1, ošpice 1 (izven občine), vnetje priušesne slinavke 2, srebriča 3 (izven občine), nalezljivo vnetje jeter 1.

SODELOVALO BO 1770 RAZSTAVLJAVCEV IZ 36 DRŽAV

Udeležba naše dežele na stotem
mednarodnem dunajskem velesejmu

Delegacija dežele, ki jo bo vodil odbornik Nereo Stopper, se bo razgovarjala s predstavniki gospodarskega življenja Avstrije

V saloni dunajske občine bodo 11. septembra zvečer posebno vedno odprti stot dunajski velesejmi. Prisotni bodo predstavniki avstrijskih oblasti, diplomatskega zbora, številni tuji ministri, gospodarstveniki in drugi predstavniki in med njimi tudi delegacija dežele Furlanije - Julijske krajine.

Dunajski velesejem ima dve izdaji: pomladansko, ki je posvečena notranji trgovini in Evropi, in jesensko, ki ima mednarodni značaj. Pomladanski sejmov je bilo do sedaj 47, jesenski pa bo tokrat 53. Kljub vojnam, povojnim krizam, finančnim in drugim težavam je Dunaj vedno prijel svoj velesejem, saj hoče na tak način dokazati vrednost svojega gospodarstva in vlogo, ki jo še vedno ima v mednarodni izmenjavi. Zato tudi ni čudno, da je bil velesejemski prostor zaprt samo od 1942. do 1945. leta in da so prvi povojni velesejmi priredili že 1946. leta.

Trst je prisoten na dunajskem velesejmu od 1952. leta dalje z razstavami, ki jih je organiziral center za gospodarski razvoj, nato je organizacija prevzel center za enotno propagando in končno dežela, ki pa predaja konkretno izvedbo tržaški trgovinski zbornici.

Dunajski velesejem bodo odprli 11., zaprli pa 15. septembra. Na njem bo sodelovalo 2.185 avstrijskih podjetij in 1.770 razstavljalcev iz 36 držav. V palači narodov bo 17 kolektivnih razstav, med katerimi tudi razstava naše dežele.

Poleg normalnih razstav raznega blaga bodo še posebej zanimive nekatere specializirane razstave, kot je razstava pohištva in opreme za urade, specialna razstava posvečena na jeklu, velika razstava gospodinskih strojev in industrije mraza. Mednarodni pomen pa imata razstavi, ki sta posvečeni lovu in podvodnemu ribolovu. Na dunajskem velesejmu so prisotna tudi številna podjetja socialističnih držav.

Deželni paviljon bo posvečen zgodovinskemu orisu trgovske povezave Trsta in Avstrije. 40 metrov dolg tržki bo povezoval različna razdobja, ki bodo prikazovala na različne načine in tudi z originalnimi dokumenti. Prikazali bodo celotno zgodovino od poti, ki so v prazgodovini služile za prenašanje jantarja, pa vse do perspektiv, ki jih nudi bližnje odprtje Sueza. Fotografije, originalne zgodovinske dokumente in drug material bo povezoval govorne tekst, ki bo podčrpal koristi, ki jih je imela Avstrija od poti skozi Suez in ki jih bo lahko imela ponovno v prihodnosti s tržaškim posredovanjem. V paviljonu bodo nadalje prikazane osnovne tržaške dejavnosti in njih razvoj, vse do porajanja prvih bank in zavarovalnih družb, ladjedelnice, prostega pristanišča pa vse do zadnjih dosežkov tehnike.

Tržaško delegacijo bo vodil odbornik za industrijo in trgovino Nereo Stopper, v njej pa bodo predstavniki trgovinske zbornice Caidasi, predsednik in generalni ravnatelj pristaniške ustanove Tonutti in Colautti. Delegacija se bo udeležila vseh uradnih svečanosti, razgovorja se bodo s predstavniki ministrstva in gospodarskega življenja Avstrije. Na otvoritvenem dnevu bo prisoten tudi italijanski minister za zunanjo trgovino Matteotti.

Strasten kadilec
s slabimi živci

Krošnjak Gerardo Bifano iz UL Sv. Frančiška star 52 let ni znal obvladati svojih živcev, ko se je znašel brez cigaret in je bil prepričan, da je ga ogoljufal. V popoldanskem urah je namreč stopil k avtomatu za cigarete na Trgu Cavana, na katerem pa je zalpil en kos papirja z napisom, da je avtomat pokvarjen. Bifano lista ni opazil in je vtnil nekaj stotakov in aparat, cigaret pa ni bilo od nikoder. To ga je tako razburilo, da je stopil pred bližnjo tobakarno in s pestjo razbil izložbeno okno.

Kljub maščevanju se je še vedno imel za ogoljufanega, zato je stopil na kvesturo, od koder so ga odpeljali naprej v bolnišnico (obvezali so mu rane na desni roki, odzdravel bo v tednu dni), nato pa v tobakarno. Z

DANES NA SLOVENSKEH SOLAH

Začetek jesenskih
popravnih izpitov

Danes se začnejo popravni izpiti za vse višje srednje šole v Italiji. Na slovenskih solah v Trstu bo popravne izpite polagalo 137 dijakov, ki bodo morali delati preizkušnjo v skupno 300 predmetnih izpiti.

Za začetek bo pismena naloga iz slovenščine, ki se prične ob 8.30.

ODBOR ZA PROSLAVO
BAZOVIŠKIH ŽRTEV

sporoča, da bo dne

6. septembra, t.j. ob 17. uri na 44. obletnico ustrelitve Bidovca, Marušica, Miloša in Valencica, polaganje vence na grob pri Sv. Anji v Trstu, v počastitev njihovega spomina.

V nedeljo, 8. septembra, ob 17.00 pa bo spominska proslava na mestu ustrelitve pri spomeniku na bivšem strelišču v Bazovici.

POMEMBNA POBUDA BOLNIŠNIŠKEGA KOLEKTIVA

GASLINIJEV JAZZ KONCERT
V PSIHIATRIČNI BOLNIŠNICI

Glasba kot terapevtsko sredstvo, ki naj povezuje in podira pregraje

Sinoči je bil v tržaški psihiatrični bolnici koncert jazz skupine Georgia Gaslinija. Pobuda sodi v vrsto prireditev, ki jih organizirajo kolektivi pacientov, zdravniškega in pomožnega osebja bolnišnice. Namen teh prireditev je vzpostaviti stik med pacienti in zunanjim družbo. Vse to namreč sodi med nove metode zdravljenja, o katerih se zadnje čase dosti razpravlja, zlasti se, ker ima ta metoda poleg pristave tudi nasprotne. V tem pogledu pa je prav Trst med avantgardo.

V svetoivanski bolnišnici so ustanovili tudi kulturni kolektiv «odprto gledališče». Novost pobud tega kolektiva je, da vključuje paciente tudi v prireditve same. Prav zato se je sinočni koncert začel z ugodnim govorom člana organizacijskega odbora, pacienta Spare. V svojem govoru je dosegel vseh problemov, ki tarejo paciente in

osebje bolnišnice. Govoril je o neudržnem stanju marsičesa, posebno pa menze in pralnice. Problemi, ki jih je obravnaval, so zelo pereči.

Po uvodnem govoru je začel umetniški del programa. Čeprav spadata Gaslinijeva glasba v vrst Free jazzja, je kljub temu odziva in do stopnja široko publiki. Gaslinija, ki se nekač let nastopa po solah, tovarnah, bolnišnicah, jetniščih in tudi na javnih trgih je ameriška revija «Dova beats» postavila na četrto mesto v svetovni klasifikaciji.

V razgovoru z njim samim, je prišla do izraza njegova volja do dela z ljudstvom, ki je zanj predvsem proletariat in ob rob potisnjeni in zatirani ljudje. Povedal je, da skuša s temi ljudmi ustvariti human kontakt na osnovi dajanja in sprejemanja, in prav v tem kontaktu po njegovem mnenju lahko človek dosti pridobi in se marsičesa tudi nauči. «Z umetniškega vidika skušam», pravi Gaslini, «uresničiti in preveriti svojo glasbo z odkritirom občinstvom. Poseben pomembni so prehodi iz čiste ritmike v mirno glasbo. Opažam, da so psihični bolniki občutljivejši za mirno in globoko glasbo, medtem ko normalno publiko prevzame predvsem ritem. Mi vidimo dialog v vse smeri, medtem ko se bolniki razgovarjajo predvsem s samim seboj; morda je prav zato njihova senzibilnost za 50% večja od naše. V svojem izvajanju prehajam iz mirnejšega in počasnejšega tempa v hrupnejšega in hitrejšega. Ta prehod uravnavam na podlagi reakcij publike, ker se ji sam na ta način res lahko približam in ustvarim potreben kontakt.»

Da je ta kontakt uspešen, dokazuje 125 koncertov samo v zadnjih 6 mesecih. Od teh jih je samo študentsko gibanje organiziralo 20 s 40.000 poslušalci.

Gaslini igra najraje za množico. Ne zanimajo ga intelektualci, ki kupujejo njegove plošče in jih doma v miru poslušajo. Zanje je Gaslini modni krič in poslušajo ga, da bi bili o vsem modernem na tekočem. Gaslini sam pa je nasprotnik te vrste poslušalcev, čeprav mu predvsem plošče nudijo finančno osnovo, da lahko prireja svoje koncerte za množico. «Glasba pripada tistem, ki jo ustvarja in ti tistem, ki jo poslušajo in razume, ne pa tistem, ki jo instrumentalizirajo,» je zaključil Gaslini svoje misli.

Sinočni koncert je potrdil njegove teorije in izpolnil pričakovanja organizatorjev, ki se trudijo, da bi podli visok žid, ki je dolga desetletja ločeval bolnike pri Sv. Ivanu od zunanjega sveta.

Samo Sancin

7. 8. in 9. septembra v občinskem športnem centru v DOLINI
športni praznik Brega

V soboto:
ob 17. uri nogometna tekma za pokal «H. GERL»
ob 19. uri igra godba na pihala «Breg» iz Doline.

V nedeljo:
ob 9. uri otroški EX TEMPORE
ob 17. uri finale za I. mesto za pokal «H. Gerl». Sledi nagajevanje.

Vse tri večere igra priznani ansambel SUPERGROUP.

Za jedajo in pijačo poskrbljeno. Vabljeni!

Izleti

POPRAVEK

Slovenska prosvetna zveza obvešča vse udeležence izleta v Kamnik na DAN NARODNE NOŠE, da je odhod z avtobusom v nedeljo, 8. septembra ob 6.30 izpred bencinske črpalke v Križu in ob 7.00 izpred Prosvetnega doma na Opčinah. Udeležence prosimo, naj bodo točni, ker zamudnikov ne bomo mogli čakati. Avtobus mora dospeti v Kamnik najkasneje ob 10.30 (po it. času).

Prosvetno društvo «Ivan Grbec» v Skednji priredi 29. septembra avtobusni izlet v Pulj – Veruda. Vpisovanje na sedež društva v sredo in soboto, od 19. do 20. ure.

Včeraj-danes

Danes, CETREK, 5. septembra
LOVRENC
Sonce vzide ob 6.31 in zatoné ob 19.37 – Dolžina dneva 13.06 – Lu na vzide ob 20.46 in zatoné ob 10.17.
Jutri, PETEK, 6. septembra
LJUBA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 27 stopinj, najnižja 22.2, ob 19. uri 23.3 stopinje, zračni pritisk 1015.3 mb, rahlo narašča, veter 18 km na uro vzhodni-severovzhodni, vlaga 44-odstotna, nebo 4 desetinke pooblačeno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 24.2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Dne 4. septembra se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 7 oseb.
UMRLI SO: 41-letni Ionnos Millo, 9 dni star Christian Novsak, 84-letna Rosa Ballarin vd. Bisoffi, 74-letna Maria Vatovec vd. Piemontesi, 79-letni Luca Eposito, 51-letna Maria Družina por. Glavina in 86-letna Giovanna Bandi vd. Fabian.

LEKARNE V OKOLICI
Boljujce (tel. 128-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001); Prosek (tel. 225-141); Božje polje – Zaonik (tel. 225-586); Nabrežina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 203-197); Zavljje (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Gotina, All'GEA, Ul. Ginnastica 6; Chiari Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
All'Alabarda Ul. str. 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2.

ŠOLA GLASBENE MATICE
PODRUŽNICA NA PROSEKU

Vpisovanje gojencev bo jutri, 6. septembra in v torek, 10. septembra, od 18. do 20. ure v prostorih glasbene šole v PD Prosek - Kontovel.

Ravnateljstvo

Šolske vesti

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja «France Preseren» v Trstu, Ul. Guardiella 13/1, sporoča, da pričnejo popravni izpiti danes, 5. septembra. Razpored pismenih in ustnih izpitov je na oglasni deski na znanstvenem liceju.

Ravnateljstvo Slovenskega dijaškega doma «Srečko Kosovel» v Trstu, Ulica Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11, tel. 793-167 (avtobus št. 25 in 26, prva postaja nad polikliniko INAM) sporoča, da sprejema prošnje za vpis v Dom za šolsko leto 1974/75 vsak delovni dan od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure. V dom se lahko vpišejo dijaki iz vseh vrst in stopenj slovenskih šol in dijaški slovenske narodnosti, ki obiskujejo italijanske strokovne šole, ki jih v slovenskem jeziku ni.

Vpisovanje traja do 14. septembra, oziroma do zasedbe prostih mest. Ravnateljstvo državnega trgovskega tehniškega zavoda «Ziga Zois», Trst, Vrčelska cesta 13/2, sporoča, da se bodo pričeli popravni izpiti danes, 5. septembra, ob 8.30 s pismenima naloga iz slovenščine in italijanščine.

Šolska Glasbene matice. Vpisovanje v glasbeno šolo bo do 14. septembra 1974, od 10. do 12. ure v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manca 29 (tel. 418605). Pričetek pouka v ponedeljek, 16. septembra. Ravna tel. 418605.

Solski patronat Devin - Nabrežina (Trg sv. Roka 105 – 34011 Nabrežina) obvešča osnovnošolske učitelje, ki nameravajo poučevati na solah s šolskim poukom, da zapade rok za vlaganje ustreznih prošnji 30. 9. 1974.

Ravnateljstvo državne srednje šole «Fran Erjavec» – Trst, Ul. Montorsio 2, sporoča, da se bodo pričeli popravni izpiti danes, 5. septembra, ob 8.30 s pismeno nalogo iz italijanščine. Razpored pismenih in ustnih izpitov je objavljen na oglasni deski šole.

Ravnateljstvo državnega slovenskega učiteljskega «A. M. Slomška» sporoča, da se začnejo popravni izpiti 5. septembra. Razpored pismenih in ustnih izpitov je na oglasni deski.

Razstave

● V občinski galeriji na Trgu Unità so odprli razstavo jedkanik slikarja Bruna Madere, v galeriji v palači Costanzi pa so odprli sedmo deželno razstavo grafik. Obe razstavi bosta odprti do 7. septembra z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 10. do 13. ure ter od 17. do 20. ure, ob praznikih pa samo od 10. do 13. ure.

Umetnostna galerija «Il Tribbio» odprta umetnostno sezono 1974/75 s posebno razstavo madžarskega slikarja Arnolda Grossa.

V Tržaški knjigarni razstavlja do 30. septembra Marija Vidau. Na ogled so tržaške narodne noše in skice za gledališke kostume v raznih tehnikah.

V prostorih Avtonomne letovišarske in turistične ustanove devinsko-nabrežinske obale bo v soboto ob 18. uri otvoritev skupinske slikarske razstave, na kateri bodo razstajale Silva Fonda, Elettra Metalloni in Frida de Reya.

Razna obvestila

Ob obletnici ustrelitve bazoziških žrtv vabi Slovenska prosveta iz Trsta prijatelje in somišljenike k spomeniku na bazoziški gmagini v petek, 6. septembra, ob 19.30, kjer bo kratka spominska svečanost s polaganjem vencev. Ob 20.30 pa bo v bazoziški župni cerkvi maša zažidnica za pokojne bazoziške junake, ki se daru je vsako leto na ta dan.

Odborjaki odsek šD «Breg» obvešča vse začinite, da je trening v občinski telovadnici v Dolini vsak tork in četrtek ob 19. uri.

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	661,50
Funt šterling	1530
Švicarski frank	222
Francoski frank	136,85
Nemška marka	247,75
Avstrijski šiling	34,90
Dinar: debeli	39,50
drobni	39,50

MENJALNICA

vseh tujih valut

Globoko potri naznanjamo žalostno vest, da nas je v tork po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mati in stara mati

Pogreb bo v petek, 6. septembra, ob 16. uri, iz hiše žalosti v Devinu.

Zalujoči: mož Josip, sinovi Mirjan z družino, Leopold in Stojan, hčerka Damjana in sorodniki

Devin, 5. septembra 1974

ALBINA MERVIC roj. DEŽIOT

Pogreb bo v petek, 6. septembra, ob 16. uri, iz hiše žalosti v Devinu.

Zalujoči: mož Josip, sinovi Mirjan z družino, Leopold in Stojan, hčerka Damjana in sorodniki

Devin, 5. septembra 1974

Prosveta

Odbor Tržaškega partizanskega pevskega zbora vabi vse članove peve na redno vajo, ki bo v bazoziškem domu jutri, 6. t.m. ob običajni uri. Obenem odbor obvešča vse peve Tržaškega partizanskega pevskega zbora, da bo nastopil v nedeljo, 8. t.m. na proslavi v Brkinih v vasi Tetre ob priložnosti 30. obletnice volitev v narodnosvobodilne odbore, zato so vabljeni vsi pevci, da se zberejo s svojimi vozili v nedeljo, 8. t.m. v Bazovici ob 8.30 zjutraj za skupen odhod.

Pevski zbor «Srečko Kumar» Repentabra vabi člane, posebno mladino ter ostale občane, ki jim je pri srcu slovenska pesem, da se udeležijo sestanka, ki bo jutri, 6. t.m., ob 20.30 v dvorani občinskega palnice v Repnu. Razpravljalo bo o nadaljnjem delovanju zbora.

Kino

Miramarski park – Predstave «Laci in zvoki»; ob 20.30 «Maximilian of Mexico an emperor's tragedy» (v angleščini) in ob 21.45 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanščini).

Avtobus iz Ul. Beccaria ob 19.30 in 20.45 iz Miramarskega parka ob 21.45 in 23.00.

Predstave do nedelje, 15. septembra. Ariston L.N.C. 21.15 «Il portiere di notte»; Igrajo D. Bogarde, C. Ramping in F. Leroi. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Nazionale 16.00 «La morte arriva con la valigia bianca». Barvni film. Excelsior 16.00 «Controllo margisles»; Michael Caine, Anthony Quinn in James Mason. Policijski barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00 «Per amare Orlia». Barvni film. Igrajo Francoise Fabian, Renato Puccelli, Giovanna Vaili. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 16.00 «Un esercito di cinque uomini»; Barvni film. Igra Bud Spencer v vlogi Mestisa.

Eden 16.30 «La predas». Zeudi Araya, Renzo Montagnani in Franco Gaspardi. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.30 «Dinamite Agguato pistola». Barvni film. Igrajo Jim Brown, Fred Williamson, Jim Kelly. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 «Le amantia». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Capitol 15.30 «Sfida al O.K. Corral». Igra Burt Lancaster. Barvni film. Cristallo 16.30 «Qui Montecarlo. Attenti a quel due», barvni film. Tony Curtis in Roger Moore. Barvni film.

Impero 16.30 «La febbre dell'oro». Barvni film. Igra Charlie Chaplin. Filodrammatico 16.30 «Amore mio scaldami...». Barvni film. Igra Sandra Juliani. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno Zaprti zaradi popravil. Ideale 16.30 «Il gatto di Brooklyn perde i detective». Barvni film. F. Franchi in A. Incontra.

Vittorio Veneto 17.00 «Così dolce... così perversa». Barvni film. Igrata Carol Baker in G. Trintignant. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Volta - Milje 17.00 «Monywals un uomo duro a morire». Barvni western. Igrajo Lee Marvin, Jeanne Moreau in Jack Palance.

Astra 16.30 «Blancaneve e i sette nani». Walt Disney.

Mali oglosi

TAKOJNJA DOBAVA 128, 127; 128 71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder 69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 68; 850 special 68, 69, fiat 1300 68 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giulio 10 in Ul. Cologna 7 – Autosalone Trieste.

MNENJE KVALIFICIRANIH STROKOVNJAKOV

ČLOVEŠTVU GROZI STRAHOTNA LAKOT

Maurice Strong: V prihodnjih 25 letih bo od lakote umrla najmanj ena milijarda ljudi - Koliko kdo pridelava pšenice

Mednarodna konferenca o demografiji v Bukaresti je že mimo in svet gre svojo pot, kot je rekel nekdo, pa čeprav so se na konferenci izrekli zelo resne besede, da bo človeštvo v najkrajšem času zašlo v strahotno krizo, ki bo pretresla svet. «Kdorkoli danes stopi v trgovino v tako imenovanem bogatem svetu, nima občutka, da bi kaj primanjkovalo. Tako je rekel Andrew Mair, eden izmed vodilnih ljudi ameriškega programa, ki nosi naslov »hrana za mir«. Direktor ekološkega programa v OZN Maurice Strong pa je v Nairobiju v Keniji rekel takole: »Smo pred pomankanjem prehrane, pomankanjem, ki bo zajelo vse človeštvo. V prihodnjih 25 letih bo na svetu umrlo od lakote nad eno milijardo ljudi. Največ teh žrtev bo v Aziji.«

Maurice Strong je rekel, da v trenutku, ko bogate države sprejemajo napoved demografske eksplozije in milijardo mrtvih od lakote kot neko nujnost in niso pripravljene sprejeti ustrezne odgovornosti v globalnem merilu, pač pa z vračajo odgovornost na vsako posamezno državo, v tem trenutku »se začne moralno propadanje vsega sveta«.

Maurice Strong je tudi podčrtal, da velikanski prepad med bogatimi in revnimi deželami se v času naše generacije ne bo zapolnil, ker nihče ni pripravljen na primerno delitev bogastev med vse narode sveta.

V specializiranih krogih se podarja, da je v industrializiranih deželah hrane dovolj, da pa njihove cene močno naraščajo. V Združenih državah na primer se bodo cene prehranskega blaga letos povečale za 15 odst. Če upoštevamo to dejstvo, ter dejstvo, da se je cena nafte povečala za trikrat, postaja stanje siromašnejših slojev v ZDA že nevarno. Upoštevati je nadalje treba, da se ustrezno dvigajo cene umetnih gnojil, kar bo nujno privedlo do višjih stroškov v kmetijstvu ali do zmanjšanja pridelka.

Norman Borlaug, Nobelov nagrajenec za ekonomijo in selektor tako imenovane »čudežne pšenice«, pa pravi, da če bi v tem trenutku suša zajela nekoliko širša žitna področja, ali da bi odpovedala letina na enem izmed žitnih področij na zemlji, bi na svetu imeli milijone in milijone mrtvih od lakote in bi človeštvo tudi pri vsej dobri volji tega ne moglo preprečiti, tako da bi že to privedlo do katastrofe.

Kester Brown je strokovnjak za prehrano, nekakšen analitič svetovnega prehrane. In ta strokovnjak pravi, da ima človeštvo na razpolago žitnih rezerv za samih 27 dni. Earl Butz pa je ameriški minister za kmetijstvo. Ta zelo optimistično zatrjuje, da se ne smemo še prepuščati paniki, ker da pomanjkanje ni. To je rekel v zvezi s slabšo letino v ZDA, ker je bilo pre malo dežja, vročina pa je bila prevelika. Minister Butz odklanja mračne Brownove ocene in zatrjuje, da razpolaga človeštvo z rezervami za 400 dni, upoštevajoč seveda ves letinski pridelek, kar praktično pomeni, da je konkretna razlika med njegovo oceno in oceno, ki jo je dal Brown, le 7 dni, kajti Brown govori o višku žita mimo letošnje letine, Butz pa govori o vseh količinah, tudi o letošnjem pridelku.

Toda Butz omenja tudi druge »rezerve«, na primer goveje meso, ki da ga je v izobilju, ki pa je za bolj siromašne kroge v svetu — nedostopen, kakor pravi Brown.

Ameriško ministertvo za kmetijstvo je pred nedavnim ugotovilo, da je letošnja letina koruze za 12 odst. izpod načrtov in za 13 odst. celo 14 odst. izpod lanskeletnega. Glas o čudnih kamnih je kmalu obšel vs Kijasko in slišali so ga tudi v glavnem mestu Pekingu, ki je poskrbel za odkopavanje. Od tega dne dalje so arheologi in njihovi pomočniki odkopali v »kamnolomu« zemlje za kakih 40 m. V raznih plasteh so našli veliko zob, celjosti in konec 1929. leta tudi nedotaknjeno lobanjo nekega bitja, ki že ni bilo opica, bitja, ki ga dotedanja paleontologija še ni poznala.

Iz tega in še drugih fosilov so izvedenci prišli do sklepa, da gre za človeka, oziroma za »skoraj človeka«, ki so ga znanstveno imenovali »sinanthropus pekinensis« in ki ga mi poznamo pod nasim imenom »pekinški človek«. V nadaljnjih raziskavah so ugotovili, da izhaja »mož« iz pleistocena, to se pravi da je pekinški človek živel pred 400 ali celo 500 leti. Prav gotovo je ta rod najstarejši rod na Kitajskem.

Velika Britanija z obilnimi 50 milijoni prebivalcev, le 5 milijonov ton, ostali svet skupaj pa le nekaj nad 100 milijonov ton.

Če upoštevamo dejstvo, da velike države, kot so ZDA, SZ, Francija, Kanada in podobne, razpolagajo s količino žita, ki komaj, komaj krije njihove potrebe in da imamo na drugi strani Indijo, Kitajsko, Argentino in druge velike države, ki ne razpolagajo niti z zadostnimi količinami za lastne potrebe, potem ni nič čudnega, če se strokovnjaki, kakršni so Brown, Strong in drugi, sprašujejo, kaj bo, če bi letina odpovedala na nekoli širšem področju. Ker pa naraščanje pridelka ne dosega naraščanja prebivalstva, je sleherna slaba letina še bolj nevarna. Zato sodba o eni milijardi mrtvih od lakote v prihodnjih 25 letih ni nikakršen alarmizem, pač pa malo manj kot tragično resničen račun.

ČUKOTIJEN, 4. — V naselju Čukotijev v severni Kitajski, kakih 30 km od Pekinga, bodo v kratkem začeli nova odkopavanja, nove raziskave. Kdor se ukvarja z arheologijo in paleontologijo, mu ime tega naselja ni neznano.

Pred obilnimi 40 leti so namreč tu odkopali kosti tako imenovane »pekinškega človeka«, našega davnega prednika, ki je živel pred 500.000 leti. Pravzaprav bi ne hoteli trditi, da je to najstarejši naš prednik, ko pa vemo, da je človek živel že pred tremi milijoni let, toda še pred 20 leti je bil človek star komaj milijon let in bil zato »pekinški človek« še bolj pomemben člen v verigi človekove evolucije na Zemlji.

Sloviti kitajski paleontolog Huang Veiven se je pred nedavnim preselil iz Kantona v naselje Čukotijev. Prišel je sem z nalogo, da organizira skupno strokovnjakov in delavcev, ki bodo pripravili načrte za nadaljnja paleontološka raziskovanja na tem slovitem najdišču. Že 8 let ni bilo tu nič storjenega. V določenih krogih so se sedaj zganili in ugotovili, da bi bilo treba to tako pomembno nahajališče temeljiteje obdelati.

Naselje Čukotijev leži ob vzhodni žrčigraevnata področja kakih 30 do 50 km južnoahodno od kitajskega glavnega mesta. Od časov, ko so tu odkrili prve ocamnine in kosti, se je naselje močno spremenilo in postalo moderno središče z uradi, dvoranami za seje in sestanke, pa tudi s stalno razstavo živalskih in človeških ostankov iz davnih, davnih dob.

Ljudje tega področja imenujejo kraj »Črček kosti«. To ime izhaja iz dobe, ko so delavci v blatu odkrili neke čudne »kamne«, ki so vzbudili njihovo pozornost. Glas o čudnih kamnih je kmalu obšel vs Kijasko in slišali so ga tudi v glavnem mestu Pekingu, ki je poskrbel za odkopavanje. Od tega dne dalje so arheologi in njihovi pomočniki odkopali v »kamnolomu« zemlje za kakih 40 m. V raznih plasteh so našli veliko zob, celjosti in konec 1929. leta tudi nedotaknjeno lobanjo nekega bitja, ki že ni bilo opica, bitja, ki ga dotedanja paleontologija še ni poznala.

Iz tega in še drugih fosilov so izvedenci prišli do sklepa, da gre za človeka, oziroma za »skoraj človeka«, ki so ga znanstveno imenovali »sinanthropus pekinensis« in ki ga mi poznamo pod nasim imenom »pekinški človek«. V nadaljnjih raziskavah so ugotovili, da izhaja »mož« iz pleistocena, to se pravi da je pekinški človek živel pred 400 ali celo 500 leti. Prav gotovo je ta rod najstarejši rod na Kitajskem.

Dimenzije in oblika lobanje, pa tudi ostali deli, kot so jih tedaj in pozneje odkopali na tem najdišču, pa govori, da gre za »čisto bitje med opico in človekom«. Tako so rekli vsaj tedaj, ko še niso odkrili drugih členov v verigi človekove evolucije, členov, ki so še veliko starejši od pekinškega človeka. Nadaljnja odkopavanja v Čukotijem so prinesla nova spoznanja. Pekinški človek nava spoznanja. Pekinški človek nava spoznanja. Pekinški človek nava spoznanja.

Medtem ko so v laboratorijih, ki so hranili fosile iz Čukotijene, so doživeli pravo katastrofo. Ob zmagi revolucionarnih sil 1949 so ugotovili, da je izginilo več fosilov iz Čukotijene, med



Kamnit vodnjak v Cerovljah z letnico 1872 (Foto M. Magajna)

PALEONTOLOG VEIVEN SE JE PRESELIL V ČUKOTIJEN

Griči pekinškega človeka postajajo spet zanimivi

Sedem let je na slovitom nahajališču vladalo mrtvilo - Kaj je z arheološkim zakladom, ki je med zadnjo vojno izginil - Bo novo kopanje kaj zaleгло?

Katerimi tudi pet letih. Ko so se lotili iskanja tega arheološkega zaklada, so ugotovili, da so leta 1941 naložili večje število zabojev, v katerih so bili najbolj dragoceni fosili iz Čukotijene na vlak, ki je bil namenjen v Tjencin. Vlak je spremljala ameriška vojska in sicer skupina marincev. Baje so Američani hoteli dragocene izkopanine »spraviti na varno«. Vsaj za čas vojne. Toda vlak so baje napadli Japonci, ki so zaplenili vlak in tudi vse, kar je bilo na njem. Potnike in osebje vlaka naj bi bili poslali v neko taborišče, zaboji z dragocenimi izkopaninami pa so izginili »neznano kamo«. Od tedaj so po raznih kanalih zamažali iskanje dragocene izkopanine. Nekateri prisegajo, da so zaboji prišli v Tjencin, kjer da so jih Japonci odložili v neko skladišče. Drugi trdijo, da so dragoceni zaboji prišli na neko ladjo, ki je odplula proti Japoniji, ki pa da je bila že tik pred japonsko obalo potopljena in da so te arheološke dragocene, Spet so ljudje ki trdijo, da je zgodba o potopljeni ladji le perfdina izmišljotina japonskih vladnih krogov, ki baje skrivajo zaboje, oziroma izkopanine neke na Japonskem. Končno so tudi taki, ki trdijo, da je vse dragoceno arheološko bogastvo srečno priplulo v ZDA.

O tem se je veliko govorilo tudi ob neki priložnosti lanskega leta. Naj bo kakorkoli, Huang Veiven pozna vse te teorije in razlage, vendar pa je tudi prepričan, da se bodo izkopanine le našle. V zvezi s tem je rekel: »Upam, da mi ne bo treba čakati pol milijona let, da bi prišel od tega, kar Kitajski pripada«. Sicer paj je mnenja, da bi do »dragocenih zabojev« prišli kaj kmalu, če bi se Kitajski, ZDA in Japonska resno lotile razčiščevanja tega vprašanja.

Čeprav ni upati, da bi do tega dogovora prišlo, Huang Veiven ne odstopa od svojih načrtov in se sedaj lotiva novih odkopavanj, ki mu bodo morda prinesli še večja odkritja. Od časov, ko so pred 50 leti začeli odkopavati v Čukotijenu, pa je paleontologija napravila velike korake, saj smo že prej rekli, da so v Afriki in drugod po svetu odkrili nova nahajališča, ki dokazujejo, da je človek, davni prednik današnjega človeka živel na Zemlji pred tremi milijoni let. Bil je to seveda veliko manj razvit od pekinškega človeka, vendar pa ni bil več opica, kot so ugotovili za človeka iz Yuan Moa, ki je živel pred dvemi milijoni let, ali za človeka iz Lantiana, oziroma Yunana, za katerega trdijo, da je živel že pred tremi milijoni let.

Človek dobi tu vtis, da vlada že ne more več nadzirati razmer, kar pa napoveduje še hujše, še težje dni. Sam kardinal Caggiano je rekel, da Argentinci »doživljajo težke, mučne dni«. Moglo bi se celo reči, da se v Argentini obnavlja »borba za oblast v deželi«, kajti že dane: lahko mirne duse rečemo, da operacija generala Juana Perona, da bi ustvaril nacionalno enotnost, ni uspela.

Ostaja praktično nerešeno osnovno, ključno vprašanje, zakaj se boj med Argentinci razvema do tolikšne mere?

Predvsem je treba reči, da se polarizirata dve sili, dve fronti: revolucionarna in kontrarevolucionarna. To je pravzaprav normalno, rekli bi logično, celo nujno. Težko je preprečiti izvajanje revolucionarnih sprememb v sedanji strukturi argentinske nacije. Toda prav na tem področju prihaja do protislovij, pravzaprav čudnih protislovij, ki jih je sposoben razumeti le tisti, ki tu živi. Gre namreč za vprašanje nekašne tekme med revolucionarji, tekme, kdo bo bolj revolucionaren. Tako se vsaj zdijo od zunaj. V bistvu je razlika precejšnja. Nekdo je to značilnost orisal takole: »Kako gra-

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Delo bo težavno, toda uspeh bo tem večji. Vaši čustveni »podvigi« bi se znali slabo končati.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Če bi se nekoliko potrudili, bi mogli odlično uspeti. V ljubezenskih zadevah več podjetnosti.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Preveč se vam mudi in zato se vam marsikaj izmuzne iz rok.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Pravidno izberite delo, pa tudi so delavce. Popolno razumevanje od vseh bližnjih.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Edinole s presenečenjem bi znali uspeti. Nekdo je preveč ponosen.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Trenutni uspeh ni nikakršen uspeh. To boste šele spoznali. Ljubosumni boste, delno upravičeno.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Branite svoje interese z razumnostjo. Obkrožite se z osebami,

katerih iskreno prijateljstvo dobro poznate.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Ugodne okoliščine za vsa analitična dela. Nekdo bo v pozitivnem smislu vplival v zvezi z nekim sporom.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Ne prepletajte svojega privatnega življenja s poslovnimi zadevami. Pazite se pred muhavostjo ljubljene osebe.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Nekli dober nasvet vam bo pomagal iz zagate. Ne sprejmite nobene pobude, preden se niste nanjo pripravili.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Skušajte naglo odpraviti neki poslovni nesporazum. Na nekem potovanju boste dosegli odlični moralni uspeh.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dan je primeren za važna in delikatna vprašanja. Skušajte se otestiti svoje osamljenosti.

V ARGENTINI SE RAZMERE ZAPLETAJO...

Policijske sile gverili niso kos

Tekma med večjo in manjšo »revolucionarnostjo«
Organizacija v vrstah ERP - Spor med samimi peronisti

BUENOS AIRES, v začetku septembra — Dopis bo morda prišel pred bralca, ko zadeva ne bo tako aktualna, toda dnevi tu vsaj za sedaj ne štejejo. Morda bo prišlo vmes še kaj novega, trenutno bolj aktualnega, vendar pa drži, da se v Argentini začena gverilske bojevanje. Argentinske planine so postale torišče obsežnejših spopadov med enotami argentinske vojske in gverilskimi skupinami. Narodna revolucionarna vojska (ERP) je pred nedavnim v dveh akcijah uporabila kar 200 svojih gverilcev za sami dve akciji, ki ju je izpeljala istega dne v dveh različnih krajih. Ena akcija je v celoti uspešna, druga je propadla, toda oba spopada izpričujejo določeno moč, ki je ni podcenjevati. Saj se bo še marsikdo spomnil vesti, ki so govorile o tem, kako je »odred« kakih sto gverilcev napadel tovarno smodnika v kraju Villa Maria. Gverilci so presenetili in premagali stražo, zasedli tovarno in odnesli večje količine orožja. Druga skupina prav tako kakih sto gverilcev je pripravila napad na posadko v mestu Katamarita. Ker pa je bila prej odkrita, napad ni bil izvršen, pač pa je gverilce naslednjega dne napadla redna vojska, pri čemer je padlo 16 gverilcev in večje število vojakov redne vojske.

Ti dve akciji gverilcev ERP pričata, da prehajamo v Argentini v večja v drugačna razmerja, v razmerja, ko se je vojne proti upornikom lotila argentinska vojska, ki noče več prepuščati borbe proti gverilci le policiji, oziroma tistim policijskim odredom, ki so bili izveščani samo za borbo proti gverilci. Kaže tudi, da je vojska revolucionarne organizacije ERP že tako močna, da ji policija ni več kos. Revolucionarna vojska ERP je skrajno levičarska, baje trockiistično usmerjena, vodi pa jo Mario Santucho, ki pred nedavnim izjavil, da »na službeno nasilje bom odgovoril z revolucionarnim nasiljem«.

Gverilci, ki so napadli tovarno municije, so bili odlično oboroženi, oblečeni so bili v uniforme argentinske vojske, razpolagali so z najodobnejšimi sredstvi za medsebojne komunikacije, imeli odlično opremljen sanitarni vod in tudi sredstva za maskiranje, tako da je argentinska vojska imela pred seboj pravo pravcato moderno vojaško enoto.

Tako bi lahko rekli, da je Argentina prešla iz običajnih političnih atentatov v gverilsko vojno, od mestnih spopadov med skupinami gverilcev in policije do vojaških operacij večjega obsega.

Pri tem velja dodati, da ti veliki »spopadi« niso izključili iz borbe starega sistema, sistema ugrabitev in bombnih atentatov. Samo v eni noči konec avgusta je eksplodiralo 14 bomb v 14 predstavnihstvih avtomobilskih družbe »ICA - Renault« po raznih krajih Argentine. V Argentini je sedaj življenje ceneno. Človeka lahko čaka smrt za vsakim vogalom...

Človek dobi tu vtis, da vlada že ne more več nadzirati razmer, kar pa napoveduje še hujše, še težje dni. Sam kardinal Caggiano je rekel, da Argentinci »doživljajo težke, mučne dni«. Moglo bi se celo reči, da se v Argentini obnavlja »borba za oblast v deželi«, kajti že dane: lahko mirne duse rečemo, da operacija generala Juana Perona, da bi ustvaril nacionalno enotnost, ni uspela.

Ostaja praktično nerešeno osnovno, ključno vprašanje, zakaj se boj med Argentinci razvema do tolikšne mere?

Predvsem je treba reči, da se polarizirata dve sili, dve fronti: revolucionarna in kontrarevolucionarna. To je pravzaprav normalno, rekli bi logično, celo nujno. Težko je preprečiti izvajanje revolucionarnih sprememb v sedanji strukturi argentinske nacije. Toda prav na tem področju prihaja do protislovij, pravzaprav čudnih protislovij, ki jih je sposoben razumeti le tisti, ki tu živi. Gre namreč za vprašanje nekašne tekme med revolucionarji, tekme, kdo bo bolj revolucionaren. Tako se vsaj zdijo od zunaj. V bistvu je razlika precejšnja. Nekdo je to značilnost orisal takole: »Kako gra-

diti socializem v miru, ko drugi obnavljajo vojno za to, da bi omogočili socializem.«

Argentina je »prepojena« z upornimi silami. Uporne namreč niso le tiste nacionalne sile, ki se družijo v ERP ali s tem gibanjem simpatizirajo. Uporne sile so tudi levo krilo peronistov, uporni so radikalni, mladi komunisti. Vsi ti obtožujejo vladajočo ekipo peronistov, da je konservativna, pa čeprav se ista ekipo smatra za napredno, malo ne že socialistično. In med temi različnimi stališči ne bo pomirjenja. Od tod veliko političnih in tudi gverilških grupacij, od tod toliko orožja, ki ograja mir v deželi.

Največ oboroženih akcij odpade na ERP, torej na gverilske gibanje, ki je izredno dobro organizirano, ker se je pripravilo za boj že v času bivšega vojaškega režima, ko je bilo veliko težje kot je danes. Gverila ERP ni nikoli oddala orožja, pa čeprav ga je peronistična vlada, ko je prevzela težko dediščino vojaške diktature, postavila izven zakona. Gre v glavnem za mlade ljudi, po večini razumne, ki so vzeli gverilo »za res«. Toda v peronistični Argentini imamo tudi »peronistične oborožene sile«, gibanje »Montoneros«, revolucionarno oboroženo vojsko itd.

Menda v Argentini ni pomembnejšega zborovanja, kjer bi ne vihrala zastava gibanja »Montoneros«. To so praktično peronistični revolucionarji, ki so se prav tako organizirali in pripravili že v času vojaške diktature in se borili za obnovo peronizma v Argentini. Sam Peron jih je iz španškega izgnanstva bodril in ob neki priložnosti rekel: »Kdo bi bil 50 let mlajši, bi se tidi sam boril z bombami v roki. Ko pa se je Peron vrnil v domovino, se je gibanje »Montoneros« kmalu ločilo od uradnega peronističnega gibanja, vse peronistično gibanje se je razcepilo na pristaše »socialistične domovine« ter na pristaše »peronistične domovine«. Pristaši gibanja »Montoneros« odkrito napadajo isabelo Peron in njene sodelavce in zelo verjetno bo argentinska vlada gibanje postavila izven zakona.

To bi bilo razumljivo, pa čeprav ne sprejemljivo, kajti med obema peronističnima skupinama zadnje čase govori v glavnem le orožje. V zadnjem mesecu je v obračunavanju med tema dvema strujama obeležalo 20 mrtvih.

Nemo, kako bi vse te gverilske in revolucionarne struje ocenili. Vsi se sicer trkajo po svojih revolucionarnih prših, hkrati pa spravljajo v nevarnost še ono množico, kar bi v Argentini sploh mogli zaslediti. In ne le to. Ti revolucionarni izpadi dajejo možnost reakcionarnim silam, da se »upravičeno« organizirajo v tako imenovane »demokratske brigade«, katerim naseda vedno več ljudi, ki so naveličani dolgoletne negotovosti, ki je niti Peron, oziroma peronizem ni mogel odstraniti. Zgodovina nas uči, da razcepljene revolucionarne sile revoluciji bolj malo koristijo.

Čeprav ni upati, da bi do tega dogovora prišlo, Huang Veiven ne odstopa od svojih načrtov in se sedaj lotiva novih odkopavanj, ki mu bodo morda prinesli še večja odkritja. Od časov, ko so pred 50 leti začeli odkopavati v Čukotijenu, pa je paleontologija napravila velike korake, saj smo že prej rekli, da so v Afriki in drugod po svetu odkrili nova nahajališča, ki dokazujejo, da je človek, davni prednik današnjega človeka živel na Zemlji pred tremi milijoni let. Bil je to seveda veliko manj razvit od pekinškega človeka, vendar pa ni bil več opica, kot so ugotovili za človeka iz Yuan Moa, ki je živel pred dvemi milijoni let, ali za človeka iz Lantiana, oziroma Yunana, za katerega trdijo, da je živel že pred tremi milijoni let.

Človek dobi tu vtis, da vlada že ne more več nadzirati razmer, kar pa napoveduje še hujše, še težje dni. Sam kardinal Caggiano je rekel, da Argentinci »doživljajo težke, mučne dni«. Moglo bi se celo reči, da se v Argentini obnavlja »borba za oblast v deželi«, kajti že dane: lahko mirne duse rečemo, da operacija generala Juana Perona, da bi ustvaril nacionalno enotnost, ni uspela.

Ostaja praktično nerešeno osnovno, ključno vprašanje, zakaj se boj med Argentinci razvema do tolikšne mere?

Predvsem je treba reči, da se polarizirata dve sili, dve fronti: revolucionarna in kontrarevolucionarna. To je pravzaprav normalno, rekli bi logično, celo nujno. Težko je preprečiti izvajanje revolucionarnih sprememb v sedanji strukturi argentinske nacije. Toda prav na tem področju prihaja do protislovij, pravzaprav čudnih protislovij, ki jih je sposoben razumeti le tisti, ki tu živi. Gre namreč za vprašanje nekašne tekme med revolucionarji, tekme, kdo bo bolj revolucionaren. Tako se vsaj zdijo od zunaj. V bistvu je razlika precejšnja. Nekdo je to značilnost orisal takole: »Kako gra-

RADIO VELE VIZIJA

ČETRTEK, 5. SEPTEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

18.15 PROGRAM ZA MLADINO
Trije filmi za otroke
18.40 PODEZELSKA MIS IN MESTNA MIS
18.50 PUSTIMO JIH ŽIVETI
CRNI IN BELI NOSOROGI
19.15 SPORTNI DNEVNİK
20.00 DNEVNİK
20.40 SLEDI FARSA

Toskanska farsa: LE CONSULTE RIDICOLE
Enodejanka, ki jo je napisal Angelo Cui, predelal pa Belisario Randone.
Fiorello in Cortese, ki bi rada postala igralca, se predstavita gledališkemu impresariju Stenterellu, da bi ju vzel k teatru, toda mož ju požene. Mladenica pa ne popustita in se preoblečena vrneta. Fiorello se predstavi v fraku in povabi Stenterella na kosilo. Kmalu zatem se predstavi star kočijaž, ki je hkrati vnet igralec loterije in ki skuša potegniti v igro tudi gledališkega impresarija Stenterella. Noto pride še siromasna ženska, ki išče svojega moža, človeka v fraku. Stenterello obljubi, da ji bo pomagal, toda preseneti ga njena izredna gledališka sposobnost. In tako se posamezne vloge vrstijo. Na koncu se pojavi še dama, gospa Graffini. Stenterello končno odkrije čudno igro dveh mladih umetnikov in ju sprejme v svoje gledališče.

21.35 DEKLE S SKORNJI. Glasbena prireditev. Na sporedu so Puccinijeve skladbe
22.05 RAGAZZO CERCASI
Film je pripravila Giuliana Berlinguer.
Desetleten izpahen in priden deček obiskuje šolo v neki vasi v Campanii. V šolo prihaja od doma na kmetih, kjer žive njegovi starši. Ker je zelo iniciativen, se lotiva tudi kakega dela, hkrati pa obiskuje šolo in opravlja naloge. Ko pa se njegovi starši preselijo še več, v šoli pa dečku ne gre kdo-ve kako dobro. Deček se zapolni kot vajenec pri nekem zeleznarstvu, ki mu od časa do časa kaj »navrže«. Vtem pa se pripravi zapolnite večajo, deček pa hkrati zanemari šolo, ker ga vleče k zaposlitvi. Oče bi rad, da bi fant šolo nadaljeval. Od tega ne bo nič, ker se je deček že opredelil...

DRUGI KANAL

20.30 DNEVNİK
21.00 IGRE BREZ MEJA
V evroviziji. Prenos iz Bayreutha v Zahodni Nemčiji
22.15 ALMANAH MORJA
Peto nadaljevanje
Leta 1966 je A. Pittiruti ob pomoči potapljačev in strokovnjakov vojne mornarice skušal potegniti iz morskih globlin motor- no ribiško ladjo »Pinguino«, ki se je potopila na čuden način na področju Mavretanije. Današnja oddaja obuja tiste poskuse izpred osmih let in skuša najti na številna vprašanja v zvezi s tem tudi odgovor. Leta 1951 se je potopila ladja »Flyin Enterprise«. Kapitan ladje Kurt Charlsen ni hotel do zadnjega trenutka, zapustiti ladje in je šele 20 let pozneje pristal na to, da pove razloge svoje strme. Na svoji ladji je vzel nekaj delov za atomsko podmornico »Nautilus«, katere izgradnja se je zaradi njegove nesreče nekoliko zavlekla. Končno bo danes govor tudi o vojni ladji »Viribus Unitis«, ki se je ob koncu prve svetovne vojne potopila v bližini Pulja na globini 30 m. Kot je znano, je bila ta velika ladja admiralska ladja avstrijske vojne mornarice.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OZBORNIK

19.05 Slet v vojni: »NA POTI«
Po nepričakovanem napadu Japoncev na ameriško oporišče Pearl Harbour si Američani kaj kmalu pomorejo in predsednik Roosevelt povelje ZDA v vojno in začne zmagovati na Pacifiku, hkrati pa so njegove misli usmerjene tudi v Evropo, ki je v nevarnosti pred nacističnimi silami, ki še vedno širijo in širijo svoja bojšča in zasedajo vedno nova in nova področja
20.15 PO SLEDEH NARPREDKA
V današnji oddaji bo jug. TV prikazala izredne napore in uspehe japonske avtomobilske industrije, posebno njena vlaganja v raziskovalne namene. V sodobno opremljenih centrih se neprestano razvijajo zahtevna testiranja, katerih namen je, preuči škodljivost izpušnih plinov, stabilnost in odpornost vozila, zaviranje itd. itd. Te raziskave dajejo upati, da bo avtomobil v bodočnosti boljši in varnejši od današnjega in da bo tudi škodljivost njegovih izpušnih plinov veliko manjša.

V oddaji bodo prikazali tudi filmček o jadrnanju na suhem ter filmček o oblikovanju gline
21.00 DNEVNİK
21.30 Kam in kako na oddih?
J. Mack: MAVRICA
21.40 BOLGARIJA DANES
22.20

V bližnjih dneh, v samem začetku jeseni bo Bolgarija slavila 30-letnico obstoja. Za to priložnost je bolgarska televizija postavila jugoslovansko ekipo, naj posname oddajo o rezultatih, ki so bili v Bolgariji doseženi po drugi svetovni vojni. Še pred 20 leti je bila Bolgarija izključno kmetijska država, danes pa se ponosa že s krepko industrio. Sicer pa Bolgarija svoje družbeno in gospodarsko življenje tesno povezuje s Sovjetsko zvezo in drugimi deželami socialističnega tabora, vtem ko bolgarska - jugoslovanska odnosi niso tako dobri, zaradi bolgarskega zanikanja obstoja makedonskega naroda, ki živi v Jugoslaviji. Bolgariji in Grčiji

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

21.00 Otroški kotiček: risanke
21.15 DNEVNİK
21.30 IGRE BREZ MEJA
Današnje sedmo srečanje med ekipami vrste držav bo v Zahodni Nemčiji in sicer v mestecu Bayreuthu
22.50 Likovni nohturno: GREGOR MAČEK

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 V ljudskem tonu; 19.10 Svetovni popotnik; 19.25 Program za najmlajše; 20.00 Sport; 20.35 Radijska detektivka; »Komisar Tabernik in lepa Venera«; 21.35 Skladbe davnih dob; 21.50 Južnoameriški ritmi.

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 9.30 Glasba in navesti; 11.45 Pisan glasbeni spored; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 15.20 Polke in valčki; 16.00 Pesem sredi pesmi; 17.15 Poskočne; 18.00 Mladinski klub; 18.45 Dve Dolarijevi sonati; 19.00 Povepke na tekočem traku; 20.00 Male skladbe velikih mojstrov; 20.30 Prenos RL; 21.00 Pisan glasbeni spored; 21.45 Lahka glasba.

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 7.10 Čajkovski, Mascagni in Grieg; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in anjaz; 11.30 Izbrani spored; 12.

NADALJEVANJE EVROPSKEGA PRVENSTVA Z IZREDNIMI REZULTATI

ATLETIKA

Sušanj premočno prvak na 800 m: 1'44"07!

Dve zlati za Finsko - Törring in Šapka 225 cm

Srebro za Stekić v skoku v daljino - Ostra borba v disku - Jelica Pavličić brez moči v finalu na 400 m

Tretji dan evropskega prvenstva v Rimu bi ob borbi velikih lahko omenili kot dan Jugoslavije. Zlato in srebrna kolajna dopolnjujeta sedaj eno celo serijo odličij osvojenih na tem tekmovališču.

Zlato je za Jugoslavijo v svoj Luciano Sušan na 800 metrov. Finski tek je bil izreden zaradi pogumnega poskusa Fiasconara, ki je res silovito pretekel prvih 400 metrov v času 50"1, torej hitreje kot med svojim svetovnim rekordom. Fiasconaro je imel v finalu le toliko na razpolago. Tek samo na ritem, ker sedaj ni sposoben več menjavati brzine v končnih sprintih. 250 metrov pred ciljem je imel Fiasconaro že kakih 5 metrov naskoka, razlika pa se ni večala. Sušan je tekel na 4. do 5. mestu v skupini, ki se je blizu vodstvu in ga 200 m pred ciljem ujela.

Na ovinku je Sušan nudil uravo predstavi in neverjetno potegnil. V slabih 100 metrih si je nabral 10 metrov naskoka in ga do cilja še povečal. Rezultat: 1'44"07, nov jugoslovanski rekord in četrti rezultat na svetu vseh časov, drugi v Evropi. Fiasconaro je na koncu utonil. Dosodili so mu šesto mesto.

Rezultati:

1. Sušan (Jugoslavija) 1'44"07
2. Ovet (VB) 1'45"38
3. Taskinen (Finska) 1'45"59
4. Ponomarev (SZ) 1'46"00
5. Stolle (NDR) 1'46"22
6. Fiasconaro (I) 1'46"33
7. Fromm (NDR) 1'46"38
8. Wulbeck (NDR) 1'46"38

Izreden je bil na 800 m tudi tek žensk. Začetek so najbolje prepustile Francozinji Dubois, po polovici proge pa je v odločilnem napadu prevladala favorizirana Hoffmeister. Na ciljni ravni ni razpolagala z dovolj močmi in jasno ji je prehitela Bolgarica Tomova. Čas predstavljala drugo najboljšo znamko na svetu, za rekordom 1'57"5, ki tu pripada Bolgarinji.

Rezultati:

1. Tomova (Bolgarija) 1'58"11
2. Hoffmeister (NDR) 1'58"38
3. Suran (Rumunija) 1'59"39
4. Dubois (Francija) 1'59"39
5. Gerasimova (SZ) 2'00"11
6. Morgunova (SZ) 2'00"18
7. Katolik (Poljska) 2'01"44
8. Klein (ZRN) 2'01"55

Do prve kolajne so prišli tudi zahodni Nemci. Honz je suvereno zmagal na 400 metrov. Jenkins je

KOLAJNE	5	2	4
SOVJETSKA ZVEZA	3	0	2
FINSKA	3	0	2
VZH. NEMCIJA	2	6	0
VEL. BRITANIJA	1	3	2
ZAH. NEMCIJA	1	1	3
JUGOSLAVIJA	1	1	1
BOLGARIJA	1	0	0
DANŠKA	1	0	0
POLJSKA	1	0	0
MADŽARSKA	1	0	0
ČSSR	0	2	2
ITALIJA	0	1	1
FRANCIJA	0	1	0
ROMUNIJA	0	0	1
ŠVEDSKA	0	0	1

na koncu kot že večkrat prej nopolnoma omagal in komaj našel v mesto pred Hermannom. mo Honza je bil finale slabši od pričakovanja.

Rezultati:

1. Honz (ZRN) 45"04
2. Jenkins (VB) 45"67
3. Hermann (ZRN) 45"78
4. Kukkoaho (Finska) 45"84
5. Karttunen (Finska) 45"87
6. Fredriksson (Švedska) 46"12
7. Carlén (Švedska) 46"15
8. Demarthon (Francija) 46"90

Nova zvezda srednjih prog je Riita Salin, ki je potrdila letos že dosežene čase in se približala svetovnemu rekordu Szewinske. Rekord bi lahko padel tudi med rimskim finalom, finska tekačica pa je v ciljno ravnino prišla v veliko prednostjo in verjetno je bolj skrbela za prvo mesto kot za čas. Žal je v finalu teka na 400 m popolnoma odpovedala Jelica Pavličić, ki je imela na papirju možnosti tudi do kolajne. Sicer so že predtekli vokalni, da Jugoslovanka ni v najboljši formi. Pavličićeva je bila

10. IVAN TAVČAR: CVETJE V JESENI

Pritrdil sem mu. Dolgo je zrl prede. "Morda mi napišeš pismo za sodnijo, da bi potem človek tisto sam nesel v Loko, kjer bi ga zaprl brez litanij in brez žandarjev. Teh se bojim in nočem, da bi me pred otroki uklepali."

Gledala sva si obraz v obraz. Precej časa. Nato je omahnili in zopet je sekla z nožem po zemlji. Ko se je umirila, mu rečem:

"Poslušaj dober svet! Krivico si mu delal, Luka, to je ena; in v kazen je še šestnajst let lazila za teboj; vest te je razjedala, in to je hujše od ječe. Ali ni res?"

Samo zastokal je.

"Reci mi, da ti je žal krivice in da naj v božjem imenu pozabi. Boš videl, da pozabi, in vse je izpravljeno."

Ker ni bilo odgovora, sem odšel.

Sredi vasi sem Meto dotekel. Moglo je skoraj gotovo je, da jo je mučila radovednost, kaj mi je Kalar povedal. Vas vsaka bi bila vprašala po tem, moja deklica pa ni odprla ust — bila je zračna.

Pri Kalarjevi hiši je kazal razmršeno svojo glavo Lovrica tizza vogla. Še vedno mu je tical jok v grlu in čulo se je kakor lhtenje, ko se je drl:

"Lisica! hoha! lisica!"

gartner, ki je imel le dva veljavna skoka.

Rezultati:

1. Salin (Finska) 50"14
2. Streidt (NDR) 50"39
3. Wilden (ZRN) 50"88
4. Iljina (SZ) 51"22
5. Handt (NDR) 51"44
6. Käfer (Avstrija) 51"77
7. Bernard (VB) 52"61
8. Pavličić (Jug.) 53"01

Jugoslovanski tabor je kmalu nato razveselil Nenad Stekić, ki je v celoti izpolnil nalogo z odlično serijo skokov v daljino: neveljaven, 7,94 - 7,70 - 7,96 - 7,70 - 8,05. Prav zadnji skok mu je dal drugo mesto, katerega si je prej lastil s 7,98. Sovjet Subin. Popoln gospodar pa je bil Sovjet Podlužni, ki je vse odločil že v prvem poskusu s skokom 8,12 m. Razočaral je Baum-

Rezultati:

1. Pascoe (VB) 48"62
2. Nallet (Francija) 49"94
3. Gavrilenco (SZ) 49"32



Luciano Sušan je premočno osvojil zlato kolajno v teku na 800 metrov

4. Tziortis (Grčija) 49"71, 5. Stukalov (SZ) 49"98, 6. Savčenko (SZ) 50"01, 7. Hewelt (Poljska) 50"26, 8. Ziegler (ZRN) 50"49.

Prav skromno so začeli veljavni metati disk in v vodstvu se je znašel Velew s samo 61 metri. Komaj v finalnem delu se je tekmovalje močno ogrelo. Danek je potegnil do 62 m, Kahma pa je odgovoril z 62,23. Danek se še ni spriznal in ponovno povedel z 62,76 m. V zadnjem metu je Kahma dodal finskemu izkupičku še eno zlato z metom 63,62 m. Bruch je dosegel točno 62 m, ni pa bil nikoli v konkurenci za zmago. Razočaral je Pachale.

Rezultati:

1. Kahma (Finska) 63,62
2. Kahna (ČSSR) 62,76
3. Bruch (Švedska) 62,00
4. Pachale (NDR) 61,20
5. Velew (Bol.) 61,6
6. Pensikov (SZ) 50,86
7. De Vincenzi (Italija) 59,68
8. Schmidt (NDR) 59,56

«Veni, vidi, vici» bo rekel danski zdravnik Törring ob povratku v domovino. Začet je skakati komaj pri 216 cm in še po 223 je kazalo, da mu Šapka ne bo kos. Sovjet pa je izvedel izreden drugi poskus na 225 cm in mislil je že, da je zmagoval. Törring pa še ni porabil vseh moči. Tudi on je bil v drugem poskusu uspešen. Letvica se je nekoliko stresla, padla pa ni.

Na višini 227 cm je letvica skoraj obstala med 3. poskusom Šapke.

Rezultati:

1. Törring (Danska) 225 cm
2. Šapka (SZ) 225 cm
3. Maly (ČSSR) 219 cm
4. Major (Madžarska) 219 cm
5. Wszola (Polj.) 219 cm
6. Falkum (Norv.) 216 cm
7. Bergamo (It.) 216 cm
8. Brokken (Belg.) 213 cm

V ženskem peterboju je prišlo do popolne premoči sovjetskih in vzhodnonemških atletin, ki so si

NOGOMET

TROFEJA PIERI

TRST, 4. — V prvem dnevu mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja za «Trofejo Pieri» v Furlaniji - Juljski krajini so dosegli te izide:

Lazio — Ponzianna	1:0
Partizan — Trieste	2:2
Vasatas — Sangiorgina	0:1
Milan — Udinese	0:3

KOŠARKA

14. SEPTEMBRA V TRSTU

Tudi Snaidero na turnirju «Del Negro»

Tržaško društvo Servolana bo 14. in 15. septembra priredilo mednarodni košarkarski turnir za «Trofejo Nereo Del Negro» v spomin na znanega preminulega tržaškega sodnika. Na tem turnirju, ki bo v telovadnici Gimnastice Triestine, bodo nastopale ekipe Industromontaže iz Zagreba, Patriarce iz Gorice, Snaidera iz Vidma in Servolane.

V soboto, 14. septembra bodo kvalifikacijske tekme, naslednje dne pa bodo igrali finale za 1. in 3. mesto.

AZIJSKE IGRE

TEHERAN, 4. — Na vseazijskih igrah v Teheranu je prišlo do velikega presenečenja: Kitajci so v telovadbi premagali Japonsko pri moških z 277,90 - 275,90, pri ženskah pa le s 277,90 - 275,90. Po dveh dneh tekmovalj imajo Japonci 14 zlatih kolajn, Kitajci pa štiri.

OBVESTILA

ŠD BREG obvešča, da so se začeli odbojkaški treningi za začetnice. Treninki so v torkih in četrtkih ob 19. uri v občinski telovadnici v Dolini.

Sporred tekme mednarodnega mladinskega košarkarskega turnirja prijateljev, ki bo v soboto, 7. in v nedeljo, 8. septembra 1974 na športnem igrišču na Kontovelu:

SOBOTA

15.00 Bor — SABA (minibasket)

16.00 Marles — Kontovel (minibasket)

17.00 Marles — Bor

18.30 SABA — Kontovel

NEDELJA

8.30 finalne tekme v minibasketu

10.00 finale za 3. mesto

11.30 finale za 1. mesto

Na tem turnirju nastopajo štiri ekipe v minibasketu in štiri ekipe v košarki.

Sodelujoče ekipe so sledeče: Košarkarski klub Marles - Marlbor

Sportno združenje Bor - Trst

SABA Pallacanestro - Trst

Sportno društvo «Kontovel» - Kontovel

Meta se še zmenila ni. Z macesna pa se je še vedno oglašal strnad: «Cer-čer-čerti!»

V

Vsak dan v tednu smo spravljali otavo. Nalagali smo jo na vozice, s katerimi se je težko vozilo po slabih potih. Tu in tam smo se morali kar vsi postaviti, da se ni vozček zavrtel po bregu. Trpeli smo in trudni smo legali spat.

Z nedeljo je prišel shod na Gori. Zjutraj je bila maša in ob desetih tudi. Kdor je bil zjutraj v cerkvi, je ostal potem doma. Kar je bilo mladega, je hitelo k desetemu opravilu.

Pri Presečnikovi sta najprej odrinila oče in mati s postavnostjo, ki je last pametnih ljudi. Nato sta odšla Danijel in Liza. Ze v veži sta se prepirala, in ta prepri se je vlekel z njima, ko sta bila že daleč od hiše. Danijel je hotel, da bi mu dala Liza nekaj denarja, Liza pa se je temu z vso odločnostjo ustavljala. Do Gore je hlapčič brez dvojbe iztisnil zahtevani goldinarček iz starikaste dekleta in gotovo je tudi, da ga je potem zapil.

Pred hišo sem čakal, da pride Meta. Sicer pa ni bilo dogovorjeno, da bova skupaj hodila. To pa se je samo ob sebi umelo; nikomur se ni čudno zdelo, ne očetu ne materi. Ni je hotelo biti iz gorene hiše, kjer se je nekje — kamric in čumnat je bilo tam gori vse polno — oblačila.

Kar se tiče moje osebe, sem jo bil zavil v oblačila, času in kraju kaj primerno. Posebno je bilo to oblačilo primerno kraju, ki leži — kakor veste — že pošteno visoko v hribih. Kdor lazi po hribih, mu je nositi posebno obleko, kar tudi veste. Ze nekaj let sem lazi po gorah, zato reči mi v tem oziru ni primanjlovala ničesar potrebne. Prav nič se mi ni čudno videlo, nasprotno, zdelo se mi je edino pametno, da sem pa-

«rezervirale» vseh prvih pet mest.

Letvica:

1. Tkačenko (SZ) 4776
2. Pollak (NDR) 4676
3. Spasovskaja (SZ) 4550
4. Popovskaja (SZ) 4548
5. Thon (NDR) 4548
10. Fočić (Jug.) 4289

Danes na EP ne bo tekmovalj, ker bodo imeli udeleženci dan počitka.

KOLESARSTVO

CHATEAULIN, 4. — Belgijski kolesar Van Springel je osvojil prvo mesto na 38 dirki v Chateaulinu. V končnem sprintu je Van Springel premagal Alina Santyja. Na tri dirki so nastopili vsi najboljši asi od svetovnega prvaka Eddyja Merckxa do Pouliordja, Theveneta, De Vlaemincka in drugih.

JUBILEJNI NOGOMET NA PROSEKU

Naraščajniki Vesne odnesli moštvo Primorja le točko

MLadi Pipan najboljši na igrišču

Primorje — Vesna

PRIMORJE: Bresciani, Cok, Bezin, Trobec, Verša, Persi, Lanza, Guštin, Albi, Milič, Štoka, 12 Bršič, 13 Ciulini.

VESNA: Eva, Fabbro, Zeriali, Košta, Slatič, Milčec, Potleka, Sossi, Guštin, Pipan, Russigiani.

STRELA: v 23. min. d.p. Potleka, v 29. min. d.p. Štoka. KOTI: 1:4 za Vesno. GLEDALCEV: 100.

Derbi med enajstericama Primorja in Vesne se je zaključil z neodločenim izidom. Na igrišču je Vesna prikazala mnogo več od domačinov, ki so zaigrali precej medlo, brez borbenosti in učinkovitosti.

«Plavis» pa so prikazali urejeno igro in so na sredini igrišča popolnoma gospodarili. Naj omenimo, da je mladi Pipan bil nedvomno najboljši med vsemi. Primorje ni igralo slabo samo na sredini igrišča, tudi obramba je bila videti večkrat negotova. Najbolje se je izkazala napadalna vrsta, toda neizkušenost je doprinesla, da igra ni bila prodorna.

Prvi polčas se je zaključil brez gola. V nadaljevanju je še vedno obveljala premoč Vesne, ki je sredi polčasa izkoristila napako prosoške obrambe in prišla v vodstvo. Primorje je šele po prejetem голу skušalo reagirati in je komaj minutu pred koncem doseglo gol, po lepi kombinaciji Albi Štoka.

H. V. Sinočnja članska nogometna tekma med Primorjem in Zarjo, veljavna za «Puntarjev memorial» se je končala pri neodločenem izidu 1:1. Danes bosta na sporedu dve tekmi: ob 19. uri Primorje — Breg (naraščajniki) in ob 20.30 Primorje — Olimpija (člani).

TENIS

RIM, 4. — Odbor, ki vodi mednarodno teniško tekmovalje za Davisov pokal, je odbil italijansko zahtevo, naj bi polfinalno medpodočno srečanje tega tekmovalja Južna Afrika — Italija odigrali na nevtralnem igrišču. Odbor je odločil, da bodo morali to srečanje odigrati na ozemlju Južne Afrike pred 5. oktobrom.

Predsednik italijanske teniške zveze Neri je danes izjavil, da se ta zveza ne bo pritožila proti odloku odbora za Davisov pokal in bo to srečanje pač odigrala v Južni Afriki.

FOREST HILLS, 4. — V 3. kolu mednarodnega teniškega turnirja za prvenstvo ZDA je prišlo do presenečenja: Američan Tanner je povsem nepričakovano izločil Romuna Nastaseja, ki je leta 1972 osvo-

radiral pred Presečnikovo hišo, kakor bi se odpravil na Begunščico ali na Kredarico. Na nogah sem rožljal z dobro zažebelnimi čevlji; meči pa sta ticala v sivih nogavicah, ki so segale do kratkih hlače, bingljajočih mi okrog nagih kolien. Vsej tej krasoti se je pridružil še temen suknjič, zadaj narejen na ploč. Ni mi treba še posebej povedati, da mi je čepel na glavi obrabljen in zasvaljkan klobuček, in sicer s krivci, kakor hribolazcu pristojno.

Zivel sem v prepričanju, da sem jako pametno, kako okusno in predvsem tudi jako praktično oblečen. Ni mi prihajalo na misel, da sem podobna, kakor v teh krajih morda še nikdar nastopila ni in katere velika smešnost prebivalstvu ne bo odšla. Vtsum smešnosti so naši pogorci jako dostopni!

Končno je Meta vendarle prišla iz hiše.

«Kje vendar tičiš?» sem se zajelil. «Na Gori se že ta dolga zvoni, midva pa se še odpravila nisva.»

«Dosti je še časa,» se je kratko odrezala, «pol ure, pa bomo gori.»

Takrat je opazila moje do kolen segajoče nogavice — dolge nogavice je smela v pogorju samo ženska nositi — bingljajoče moje kratke hlače in moj od zadaj široki deski podobni suknjič, pa se je skoraj do tal sklonila, tlesnila z rokami in se nato začela na tak način smejati, da so ji kar solze lile po licih.

«Kakšen si vendar? Vsa Gora se ti bo smejala! Kdo more s takim hoditi?»

In zopet se je spustila v smeh. Nič mi ni pomagalo: v največji hitri sem se moral preobleči in odložiti hribolazniško svojo slavo. Samo posvajkanje klobuček je dobil milost v njenih očeh, in to zaradi krivice, ki so bili dekihi vsi.

Na drugo stran pa ne morem zamočlati, kako se je bil ta spak sam oblekel in napravil.

Takrat v kmečkih hišah še ni gospodarila tista zopma

KOŠARKA

ŽENSKO EVROPSKO PRVENSTVO

ITALIJA PRVIČ V ZGODOVINI OSVOJILA BRONASTO KOLAJNO

Domačinke so v odločilnem srečanju zanesljivo premagale Madžarsko

Zaključeno je 14. evropsko žensko košarkarsko prvenstvo na Sardiniji. Po predvidevanjih je Sovjetska zveza osvojila svojo 12. zlato kolajno. Češkoslovaška srebrno, bronasto kolajno pa je tokrat povsem nepričakovano osvojila Italija. Nedvomno predstavljala tretje največji uspeh v zgodovini italijanske ženske košarke.

Italijanke so namreč v odločilnem srečanju premagale Madžarsko s 51:44. V tem srečanju so domačinke igrale dokaj zanesljivo. Predvsem so zadovoljile v obrambi, tako da so onemogočile nasprotnicam pot do koša. V končnih minutah, z desetiimi točkami prednosti, je Italija lahko mirno branila svojo prednost in je tako tudi zasluženo zmagala.

Preseneča tudi drugo mesto Češkoslovaške, ki je v zadnjih letih zabeležila zastoj ne samo v ženski, temveč tudi v moški košarki. To prvenstvo pa je pokazalo, da so se znale zastopnice ČSSR kaj kmalu opomoci in so tako zanesljivo osvojile drugo mesto. Izgubile so namreč le eno tekmo, proti nepremagljivi SZ.

Madžarska je torej četrta. Bolgarica peta. Rumunija šesta. Na sedanjem mestu tega finalnega dela pa je običajna Francija, ki je odpovedala na vsej črti. V francoskem taboru so bili letos prepričani, da se bo Francija potegovala za eno od kolajn. Njihov trener je večkrat izjavil, da bi njegove varovanke lahko premagale celo SZ. Vse kaže, da je besedičenje tudi v športu škodljivo.

IZIDI 6. KOLA

Italija - Madžarska	51:44 (31:17)
ČSSR - Bolgarija	72:71 (30:30)
Rumunija - Francija	67:66 (31:38)

LESTVICA

1. SZ	6	6	0	543	301	12
2. ČSSR	6	5	1	388	378	10
3. Italija	6	3	3	270	320	6
4. Madžarska	6	3	3	339	343	6
5. Bolgarija	6	2	4	392	419	4
6. Rumunija	6	1	5	343	444	2
7. Francija	6	1	5	391	375	2

Italija je tretja, kljub slabšemu ki je na 6. mestu, ker je v nepo srednem srečanju premagala Madžarsko. Isto velja za Rumunijo, ki je na 6. mestu, kar je v neposredni tekmi odpravila Francijo.

Jugoslavija osma

Tolažila skupina se je zaključila že pred dvema dneva. Kot smo že pisali, je bila v tej skupini Jugoslavija prva, tako da je na skupni lestvici osvojila končno osmo mesto.

Nedvomno predstavljala za Jugoslavijo ta uvrstitev zadovoljiv uspeh. saj so se «plave» uvrstile pred Poljsko, ki je bila kandidat za osvojitve prvega mesta v tej skupini. Lestvica od 8. do 13. mesta izgleda takole:

8. Jugoslavija, 9. Poljska, 10. Zahodna Nemčija, 11. Nizozemska, 12. Španija, 13. Danska.

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

V prvem, povratnem kolu tekmovalja za italijanski nogometni pokal polpolničnih moštev je sinoči Udinese premagal Triestino s 3:1.

BOKS

BERLIN, 4. — Španec Jose Duran je premagal s t.k.o. v 11. krogu zah. Nemca Dageja in je tako ohranil svoj naslov evropskega prvaka super velter boksarske kategorije.

KOLESARSTVO

MILAN, 4. — Le eno profesionalno italijansko moštvo se bo udeležilo letošnje tradicionalne dirke po Kataoniji. To je Magniflex, ki bo nastopala v tej postavi: Gösta Petersson, Schiavon, Chinetti, Bibble, Branchi, Mazziero, Juliano in Vannucchi.

ŠPORTNO UREDNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

priredi v soboto, 28. septembra 1974, izlet v Zagreb na

NOGOMETNO TEKMO JUGOSLAVIJA - ITALIJA

Prijavite se lahko za naslednji kombinaciji:</

NAPETOST NA BLIŽNJEM VZHODU SE STOPNjuje

Skupina palestinskih gverilcev napadla vas Fasuta ob izraelsko-libanonski meji

Fronta za osvoboditev Palestine trdi, da so se gverilci zabarikadirali v poslopju sredi vasi in zaleli skupino talcev, Izraelci pa trdijo, da so ugonobili napadalce še preden so stopili v vas

BEJRUT, TEL AVIV, 4. — Skupina palestinskih gverilcev, ki delujejo znotraj Izraela in zasedenih poročij se na meji med Izraelom in Libanom bori proti številnim premočnim nasprotnikom silam. V spopadih sta padla dva gverilca, več izraelskih vojakov in nekaj talcev, ki so jih Palestinci zajeli ob vdoru v vas Fasuta, oddaljene le nekaj kilometrov od izraelsko-libanonske meje. Tako trdi sporočilo Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, organizacije, ki je odgovorna za napad na šolo v Maalotu.

Dejanski potek je v bistvu še očit v meglo. Poročila o spopadih iz izraelskih in palestinskih krogov so v ostrem nasprotju. Medtem ko prvi minimizirajo dogodek in trdijo, da so izraelske čete ugonobile gverilce preden so sploh stopili v vas, drugi trdijo, da so se Palestinci zabarikadirali v nekem poslopju v Fasuti, zajeli več talcev in zahtevali zamenjavo teho z dvajsetimi palestinskimi zaporniki v Izraelu. Med temi je tudi grško-katoliški škof Hilario Capucci, ki so ga ravno včeraj for-

malno obožili stikov s palestinskimi organizacijami, tihotapljenja razsre- live in orožja.

Iz skupno šestih poročil Ljudske fronte za osvoboditev Palestine iz- haja, da so se gverilci upirali v Fa- sutu napadom izraelskih čet do 17. ure (po krajevnem času), nato pa so se umaknili proti meji. Po zad- njem silovitem spopadu med gveril- ci in vojaki, se je prekinila radijs- ka zveza med komandosom in o- soddajno palestinskim poveljstvom e- not, ki se bojujejo znotraj zasede- nih področij.

Fronta za osvoboditev Palestine o- stro napada izraelsko vladno in jo o- božuje, da je vsilila časnikom in ra- diu vojaško cenzuro, da bi izniči- zirala dogodke v Fasuti. Fronta na- račja poudarja, da sta obrambni mi- nister Peres in poveljnik glavnega štaba Mordekai Gur odgovorna za smrt talcev, ker nista hotela izpo- niti upravičenih zahtev palestinskih revo- lucionarjev. S svojim vedenjem — poudarja sporočilo organizacije — sta zakrivila prav tak zločin kot bivši obrambni minister Dayan v Maalotu.



Demonstracija belgijskih kmetov pred sedežem EGS v Bruslju, ki je izraz velikega nezadovoljstva, ki vlada med kmeti v vseh državah članicah Evropske skupnosti zaradi krize, ki je zajela kmetijstvo

NEURJE SE JE PREJŠNJO NOČ ZNESLO NAD NAŠO DEŽELO

Izredna toča in silovit veter povzročila nad štiri milijarde lir škode v Furlaniji

Najhuje je bil prizadet štiri kilometre širok pas, ki gre od Fagagne pri Vidmu do Čedad

VIDEM, 4. — Neurje, ki je prejšnjo noč za nekaj ur razsajalo po Furlaniji, je povzročilo ogromno gmo- tno škodo, ki jo cenijo nad štiri milijarde lir. Najhuje je prizadet okrog štiri kilometre širok pas, ki gre od Fagagne pri Vidmu do Čedad.

Zrna toče, ki so se usula na Fur- lanijsko obala, izredno velika (v pre- meru so merila nad pet centi- metrov, nekatera pa so tehtala pol kilograma) so klestila le četrte ure, a v tem razmeroma kratkem času so povzročila ogromno škodo. V ne- katerih občinah je 70 odstotkov polj, vinogradov in sadovnjakov popolno- ma opustošenih. Izredna toča je tu- di dobesedno morila med divjadjo.

Veter, ki je ponekod pihal s hi- trostjo do 90 km na uro, je «do- polnil» delo toče. Marsikatera plo- čevinasta streha tovarne ali de- lavnice je bila odpihana, promet je bil dalj časa onesposobljen za- radi izvaljenih dreves in nosilcev e- lektrične napeljave, ki so padli na ceste.

V okolici Vidma je največjo ško- do utrpela tovarna «Bertoli». Veter je razkril deset delavnic, trije od- delki pa so povsem onesposobljeni in so morali prekiniti z delom. U- prava je zato vpisala okrog sedem-

deset delavcev v dopolnilno bla- gajno.

Tudi v pordenonski pokrajini je neurje pustilo za nezadržno silo. Najbolj prizadeti sta bili občini San Quirino in San Poca, kjer je značil- nosten razkril polovico poslopij in opustošil polja in vinograde. Po podatkih občinskega tehničnega ur- ada je na poljih škoda za pol mi- lijarde lir, škoda na poslopijih pa cenijo okrog 400 milijonov lir.

Hudo sta bili prizadeti tudi ob- čini Sacle in Caneva, kjer naj bi bilo v samih industrijskih obratih ško- da za 400 milijonov lir.

Na zahtevo predsednika deželne- ga odbora Comelli je odbor za po- jedelstvo Tripiani danes jutraj obiskal opustošena področja, da bi točno ocenil škodo, ki jo je povzro- čilo neurje in pripravil načrt za- nujne posege deželnih organov v ko- rist prizadetim kmetom. Tripiani, ki je obiskal občine Moruzzo, Fe- letto, Fagagna, Remanzacco, Pa- gnacco in Moimacco, je ukazal po- krajinskim poljedelskim nadzorni- štvom in pristojnim deželnim or- ganom, naj čimprej pripravijo poro- čilo o škodi in naj točno začrtajo mejo opustošenih področij. V vi- ljarde lir škoda na poslopijih pa cenijo okrog 400 milijonov lir.

Tripiani in Comelli sta zagotovi- la, da bo občinski odbor čimprej izdal dekret o omejitvi področij, ki jih je opustošilo neurje, da bodo lahko v kratkem sprožili postopke za pov- račilo škode. Deželni predsednik Comelli je tudi poudaril, da bo od-

bor zahteval znatno zvišanje skla- dnje posege deželnih organov v ko- rist prizadetim kmetom. Tripiani, ki je obiskal občine Moruzzo, Fe- letto, Fagagna, Remanzacco, Pa- gnacco in Moimacco, je ukazal po- krajinskim poljedelskim nadzorni- štvom in pristojnim deželnim or- ganom, naj čimprej pripravijo poro- čilo o škodi in naj točno začrtajo mejo opustošenih področij. V vi- ljarde lir škoda na poslopijih pa cenijo okrog 400 milijonov lir.

KAJ PA ČILE?

V Caracasu se je zaključilo zborovanje voditeljev ameri- škikh krščansko demokratiških strank, ki v zaključni resolu- ciji poudarjajo, da se ameriške KD borijo za «celovito in de- jansko demokracijo v Latinski Ameriki».

Ameriške KD se bodo borile, piše v zaključni resoluciji, proti zatiranju politične svobode v državah z diktatorskimi re- žimi. Med te prištevajo Bolivi- jo, El Salvador, Urugvaj in Dominikansko republiko.

Na Čile so morda pozabili, pač pa so v predsedstvo or- ganizacije izvolili Patricia Ayl- uina, voditelja čilskih demo- krstijanov.

PREDSEDNIKOVA MARIHUANA

Policija je v Guatemali iz- dala na vrhu predsedniške pa- lače cvetočo marihuano, potem ko je guatemalska vlada napo- vedala oštre kazni za vsako- gar, ki bi dišeče mamilo pro- izvajal ali prodajal.

Kljub budnosti predsedniške straže so hudo uspešno na pre- poved odgovorili tako, da so mamilo posejali v predsedni- kovem vrtu.

težijo k temu, da se v angleškem gospodarstvu uvede novi «ekonoms- ki model». Laburistična vlada se bo morala namreč obvezati, da bo nacionalizirala multinacionalne druž- nje, znižala cene blaga široke po- trošnje ter izboljšala privlačen- rijk nad bogatejšimi sloji prebi- valstva. Državni razvojni gospo- darski načrt naj predvideva nove kre- pe investicije za tehnološko obnovo britanske industrije.

«Trade unions» so prepričane, da bodo angleški podjetniki ob ustre- nem sindikalnem in delavskem pri- tisku sprejeli novi «ekonomski mo- del» in bodo v ta namen programi- rali svoje nastope. Cilj laburističnih sindikalistov je namreč ustvariti za- vezništvo med delavci, srednjimi sloji in vlado, kar bi laburistom nudilo zadostno podporo in pre- stavljalo tudi jamstvo uspeha v bo- ju z inflacijo.

Na zadnji predlog o «družbenem sporazumu» mora sedaj odgovoriti, po zaključku kongresa sindikatov, laburistična vlada. Zato je čutili izredno zanimanje za skorajšnji go- vor premiera Harolda Wilsona. V njegovim govorom se bo tudi for- malno zaključil sindikalni kongres, ki je po vrsti stodeveti.

NEW DELHI, 4. — Ob govorih, da bo himalajski «protektorat» in- dijske republike, Sikim, prešel v indijsko konfederacijo so tod poja- snili, da se to lahko zgodi samo na željo krajevnega prebivalstva. V Sikimu bi v tem primeru or- ganizirali plebiscit pod mednarod- no kontrolo.

Na te govorice so reagirale tudi druge himalajske države. Nepal in Butan, ki predlagajo ustanovitve Himlajske federacije, ki naj bi bila neodvisna v odnosih do Indije in Kitajske.

Umrli je Marchel Achard



PARIZ, 4. — Danes je v franco- ski prestolnici umrl znani komedio- graf in akademik Francje Marchel Achard. Pokojnik, ki je bil star 75 let, je bil že dolgo let bolan.

Achard je bil ena od najbolj vidnih francoskih gledaliških ose- bnosti zadnjega pol stoletja. Sin re- vneža kmeta, je Achard služboval nekaj let kot učitelj, nato pa se je posvetil gledališču. Najprej je bil šepetalec, nato pa se je uveljavil kot avtor komedij.

Rodil se je 5. julija 1899 v vasi Sainte-Foy-Les-Lyon. S sedemna- stim letom je postal osnovnošolski učitelj, leta 1918 pa se je zaposlil kot šepetalec pri gledališču «The- atre Du Vieux Colombier», ki danes ne obstaja več. Dve leti pozne- je je postal urednik lista «L'Oeuvre», leta 1923 pa se je dokončno uvelja- vil kot komediograf z delom «Voulez vous jouer avec moi».

Poleg tega dela so v njegovi ob- širni proizvodnji zlasti pomembna še «Jean de la lune» (njegovo naj- boljše delo iz leta 1929), «La belle marinière», «Après de ma blonde» in «Patates». Poleg gledaliških del je sodeloval tudi v filmski industriji kot pisec dialogov.

Leta 1959 je bil imenovan za čla- na francoske akademije umetno- sti in izvoljen za predsednika «Aca- demie De L'Humour». Francoski gledališki umetniki so z veseljem uprizarili njegova dela in njegove osebe so zaživele v interpretaciji najbolj znanih igralcev.

Na sliki: pokojni akademik Mar- chel Achard.

Nagrajene TV serije

BEOGRAD, 4. — Žirija zastopni- kov vseh ameriških televizijskih studij je v New York na konfe- renci izmed 30 televizijskih serij iz šest posebnih programov izbra- la najboljša dela izven ZDA. Med tremi nagrajenimi deli, ki bodo pri- kazani na ameriški televiziji, je tudi jugoslovanska serija «Črna go- ra» v produkciji Radio-televizije Titograd in režiji Veljka Bulajića. Poleg «Črne gore» sta bili nagra- jeni poseben program britanske te- levizije «Britanija brez kolonije» Ed- gara Willija in italijanska televi- zijska serija «Srednjeveška umet- nost Italije» Renza Richija.

B. B.

Pred kongresom Zveze socialistične mladine Jugoslavije

BEOGRAD, 4. — Predsedstvo kon- ference Zveze mladine Jugoslavije in predsedstvo Zveze študentov Jugoslavije sta na današnji skupni seji sprejeli besedilo osnutka akcijs- kega političnega programa o nalo- gah Zveze socialistične mladine Ju- goslavije o nadaljnjem razvoju so- cialističnega društva. Ta dokument bo v kratkem izročen javni razpravi, da bi o njem pred kongresom Zve- ze socialistične mladine Jugosla- vije dalo svoje mišljenje celotno članstvo obeh organizacij. V osnut- ku se poudarja, da je ZSMJ enot- na družbena politična in vzgojna organizacija mladih, ki se bo bo- rila, da mladina skupno z delav- skim razredom in vsemi delovnimi ljudmi razvija socialistično družbe- ne odnose, zasnovane na oblasti de- lavskega razreda in samoupravlja- nja.

B. B.

IZJAVA MARIA SOARES PRED DRUGIM KROGOM POGAJANJ V LUSAKI

Do oklica neodvisnosti Mozambika bo koalicijsko vladvo vodil FRELIMO

Na Kapverdskih otokih ustanovljena «separatistična» stranka Teden solidarnosti s čilskim ljudstvom po vsej Portugalski

LIZBONA, 4. — Odposlanstvo por- tugalske vlade, ki ga sestavljajo, po- leg zunanjega ministra Maria So- aresa, ministra za «zemeljsko ko- ordinacijo» Almeida Santos in ma- jorja Mela Antunesa se tri visoke vojaške osebnosti, je odpotovalo v zambijsko prestolnico Lusako, kjer se bo začel drugi in, kot vse kaže, zaključni krog pogajanj o neodvisno- sti Mozambika. Delegati osvobo- dne organizacije FRELIMO, ena- indvajset članov glavnega odbora, ki jih vodi Samora Machel, so že v Zambijski.

Ni več dvoma, da je drugi krog pogajanj zgolj formalno srečanje, na katerem se bodo podrobno do- govorili o uresničenju temeljnega do- govora. Ta je bil dosežen že med tajnimi pogajanjmi v prejšnjih mese- cih, osnovne točke sporazuma pa so že znane.

V Mozambiku bo prihodnje tedne (govori se o 25. septembru) usta- novljena začasna koalicijska vlada, v kateri bodo voditelji FRELIMO i- meli večino ministrov. Tej vladi je namenjeno, da pripravi deželo na oklice neodvisnosti, ki bo predvidi- mo že prve mesece prihodnjega leta. V tem času bo FRELIMO or- ganiziral organe svoje oblasti.

Po nekaterih vestih naj bi FRE- LIMO imel dve tretjini ministrov- stvo v novi vladi Mozambika, med- tem ko bi Portugalski imeli za se- de, notranje in vojni ministerstvo. Zunanje ministerstvo pa bi pripa- dalo FRELIMO. Predsednik vlade naj bi bil voditelj osvobodilnega giba- nja Samora Machel, s katerim se je Soares tajno pogovarjal o she- mi nove mozambiške ustave. Sled- nja naj bi določala tudi pravico

belih priseljencev, da pridobijo mo- zambijsko državljanstvo.

Sporazum, ki ga bodo po vsej ver- jetnosti v kratkem podpisali v Lu- saki, bo moral vsebovati tudi točko o premirju, s katerim se dejansko zaključuje desetletna vojna kolo- nialne ekspedicije proti domačemu prebivalstvu. Res pa je, da je pre- mirje dejansko že v teku, saj so portugalski častniki in vojaki v Mozambiku že odklonili, da bi vo- dili vojaške akcije proti osvobodil- nim enotam. Ni izključeno, da je tudi ta znak dobre volje, plod vpliva «gibanja oboroženih sil» tudi v por- tugalski kolonialni ekspediciji na mozambiških tleh, odločilno pripo- mogel k sklepu okvirnega sporazu- ma o prehodu oblasti in priznanja neodvisnosti.

Podrobnosti dogovora, ki je bil dosežen na tajnih pogajanjih, je časnikiar razodel pred odhodom iz Lizbone sam portugalski zuna- rni minister in imajo torej pečat uradnosti.

V bistvu, vendar brez podrobnosti (izogibal se je definiciji razmerja sil v vladi in izraza «koalicijska»), je te novice potrdil tudi zastopnik FRELIMA, Samora Machel.

Medtem pa se zapleta stanje na Kapverdskih otokih. Znano je, da je predvidel sporazum o neodvisno- sti Gvineje-Bissau (proglášena bo s posebno svečanostjo 9. septem- bra), «samoodločbo za Kapverdске otoke, ki predstavljajo za NATO in še posebej za Združene države A- merike pomembno strateško pozici- jo ob afriških obalah. Kapverdski otoki se bodo namreč z referendu- mom odločili za konfederacijo z Gvinejo-Bissau ali pa jo odklonili.

Sovjetska vlada je medtem spo- ročila svoj pristanelek in sprejela akreditacijo veleposlanika Portugals- ke v ZSSR. To bo bivši ravnatelj libonskega veleposl. dr. Mario Neves.

V Lizboni za en dan niso izšli ča- sopski, ker so časnikiarji s stavko izrazili solidarnost kolegom pri listu «Jornal do Comercio». Uredništvo tega pomembnega lista prestolnice zahteva odstranitev direktorja, ki je reakcionarno usmerjen in je sku- šal uvajati cenzuro starega tipa.

VEČ KOT URESNIČENA ŽELJA

Želja, da bi svojemu možu po petih letih povila otroka, se je več kot uresničila ženi ne- kega španskega delavca, Julija Gomez Solis. Rodila je namreč peterčke, mati in novorojenčki, ki tehtajo 600 gramov usak (ro- dili so se dva meseca pre- zgodaj) se dobro počutijo.

Julija Gomez Solis je namreč skoraj obupala, saj so ji zdrav- niki rekli, da ne bo mogla ime- ti otrok. Po kratkem zdravlje- nju ji je torej uspeš.

FORDOV BAZEN

Ko je zelo zaskrbljen, mora novi ameriški predsednik Ge- rald Ford na «relax» v bazen, kjer plava najmanj dvakrat na dan. Ker Bela hiša nima svo- jega bazena, odkar ga je Ni- xon dal zasuti in na njem zgra- dil doozono za tiskovne konfe- rence, bodo bazen zgradili na vrtu, zraven pesjakov z na- pravami za aklimatizacijo. Ge- rald Ford je izjavil, da ne bo za bazen trosil javnega de- narja. Sprejel je ponudbo spe- cializiranih podjetij za gradnjo bazenov, ki mu ga ponujajo skoraj zastoni. Kajpak je za- nje to lepa reklama. «Business is business».



Concettina Principale, doma s Sicilije, bo nastopala v filmu «Bus Stop», v katerem bo igrala vlogo, v kateri je že nastopila Marilyn Monroe. Za priložnost so ji v Hollywood menjali ime. Odslej se bo imenovala Victoria Principal

NA VZHODU JE DEŽJA PREVEČ, NA ZAHODU PA PREMALO

SUŠA IN POPLAVE PESTIJO INDIJO

Nad petsto ljudi umrlo zaradi lakote, šeststo pa jih je utonilo v podivjanih vodah naraslih rek

NOVI DELHI, 4. — Ponekod je zaradi poplave zrušilo stanovanjsko poslopje. V nesreči je izgubilo življenje 12 ljudi. Krajevne oblasti z zaskrbljenostjo opazujejo, ne- stavljivo naraščanje reke Brama- putra, ki napoveduje nove poplave. Nevarnost dramatično je stanje v Zahodni Bengaliji, kjer je nad tri milijone prebivalcev brez hrane. Bengalski minister za pomoč pri- zadem prebivalstvu je sporočil, da je zaradi poplav doslej zapustilo svoje domove 320 tisoč ljudi, za- kletiče v posebnih taboriščih pa je dobilo le 15 tisoč ljudi.

V zvezi s stanjem v tej državi tiskovna agencija UNI sporoča, da je bilo na tisoče beguncev ob vsa- kodnevni obrok riža. Marsikdo si je skušal pomagati z obroki ne-

kakšne kaše, ki jo kuhajo z nezme- tlimi zrnji, travnim semenom in koreninami raznih zelišč. Zaradi brezposelnosti ljudje ne morejo več kljubovati občutni podhranjenosti vseh živil. Marsikdo si je skušal pomagati z uživanjem pokvarjenih živil, a ga je pobral gastroenteritis. Tudi v Biharju reka Bagmati na- galo narašča in je že poplavlja mesto Baigirna, reki Rapti in Gaghra pa ogrožata državni Ular Prades. Naravnost dramatično je stanje tudi v Bangladešu, kjer gladina rek nevarno narašča. Država je izprazna, saj si še ni dobro opo- mogla od poplav, ki so jo opusto- šile pred tremi meseci. Cesta med Citagongom in Bandarbanom je že pod vodo.

Položaj ni nič manj dramatičen v nekaterih severozahodnih indijs- kih pokrajinah, kjer je nekaj mesecev ni padavina. Po poluradnih podatkih naj bi tu zaradi lakote umrlo vsaj petsto ljudi.

Predsednik države Rajahstan Ha- rideo Joshi je v tvek izjavil, da državni grozi pomankanje, kot ga človek ne pomin, če ne bo začelo deževati v teku enega tedna. Suša pa je vsekakor že povzročila pone- kol tako škodo, da bi tudi takojšnje padavine ne rešile pridelka.

Joshi, ki bo v kratkem odpotoval v Novi Delhi, da poroča osrednji vladi o položaju v svoji državi, je izražal, da bi potrebovali vsaj osem milijonov dolarjev za prvo pomoč sestradanemu prebivalstvu.